Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 102 (1352) ♦ П'ятниця, 7 червня 1996 року ♦ Ціна договірна

Скаржникам — права, базарникам — патент, скоробагатькам — дармові дачі...

Парламентська хроніка

Денне і вечірнє засідання 5 червня

Без особливих дебатів парламент визначився і затвердив перелік питань, що мають бути розглянуті на сесії цього місяця. Заплановано переглянути принцип проведення днів уряду і конкретно заслухати про дії уряду щодо виходу з економічної кризи, переглянути мінімальні рівні заробітної плати відповідно до рівня життя та межі малозабезпеченості, ліквідацію заборгованості у виплаті зарплат. Акції протесту дрібних торговців спонукали парламентаріїв найближчим часом розглянути питання щодо скасування власної постанови про терміни введення в дію Закону «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності». Але коли «крамарі» і «перекупки», як бачимо, заметушилися, то «жирні коти» і всі інші наші скоробагатьки, котрі позводили розкішні палаци, дачі у «царських селах» і платять державі за них сміховинний податок, можуть поки що не хвилюватися. Прийнятий ще півроку тому в першому читанні законопроект «Про оподаткування нерухомого майна громадян», який і передбачає обкладення солідним податком оцих розкішних будівель, а відтак, і немалі надходження до бюджету, виявився не готовий до розгляду... Миколі Поровському, котрий наполягав на внесенні цього питання, залишилося лише розвести руками...

(Закінчення на 2-й стор.).

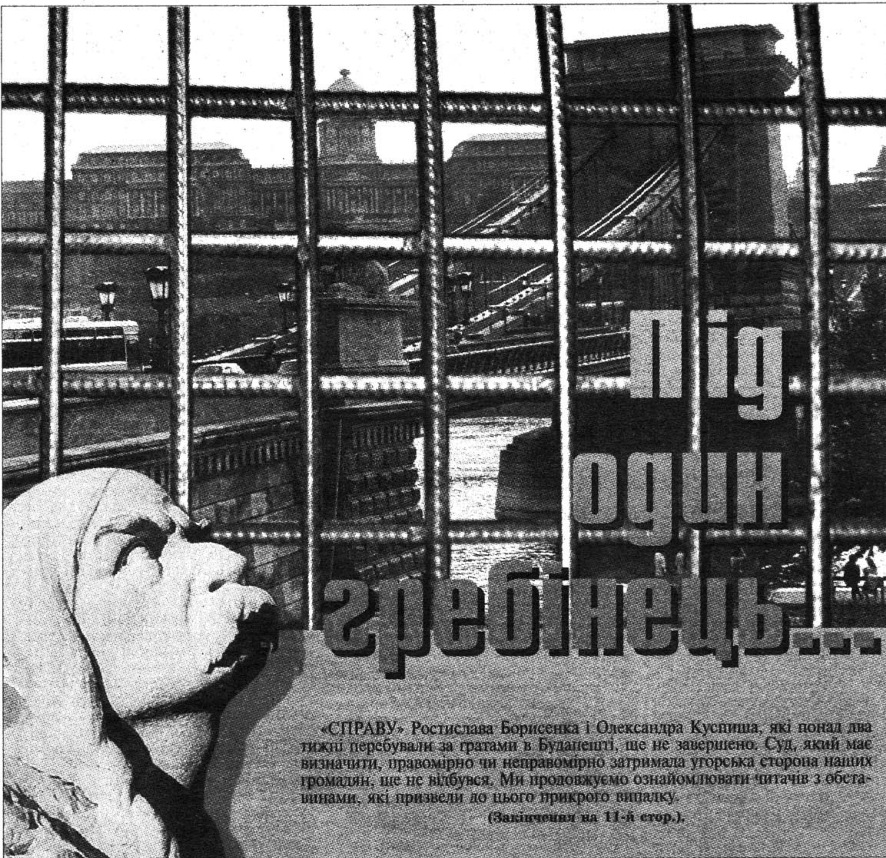
Прем'єр спочатку пояснив усе керівникам, а потім пресі. Його зрозуміли

Підкреслено діловитий був Прем'єр-міністр України Павло Лазаренко протягом усього перебування на Херсонщині. Він дуже цінував робочий час — його зустріч в аеропорту була швидкоплинна.

Уранці 6 червня Лазаренко відвідав Херсонське суднобудівне виробниче об'єднання, де керівники підприємства ознайомили його з сьогоднішніми проблемами корабелів. А ці проблеми, за словами самого Прем'єра, полягають у тому, щоб забезпечити підприємство кредитними ресурсами, збільшити кількість обігових коштів.

Перед початком зустрічі Прем'єр-міністра з головами районних держадміністрацій глава уряду несподівано запропонував працівникам усіх видань і телерадіожурналістам залишити зал.

(Закінчення на 6-й стор.).

Під один гребінець...

«СПРАВУ» Ростислава Борисенка і Олександра Куспиша, які понад два тижні перебували за гратами в Будапешті, ще не завершено. Суд, який має визначити, правомірно чи неправомірно затримала угорська сторона наших громадян, ще не відбувся. Ми продовжуємо ознайомлювати читачів з обставинами, які призвели до цього прикрого випадку.

(Закінчення на 11-й стор.).

Новий міф про стабільність

За даними Міністерства статистики, рівень інфляції в Україні у травні склав 0,7 відсотка. Це — найнижчий показник інфляції у державі за роки незалежності.

Помічник Президента України з питань економіки Валерій Литвицький вбачає у цьому успіх політики фінансової стабілізації. Серед причин падіння рівня інфляції він назвав «депресивний інвестиційний та споживацький попит».

Від редакції додамо: якщо перестати платити пенсії, стипендії, зарплату тощо, можна досягти і світового рівня.

Увага! Пільгова передплата!

Друзі! Є ще одна приємна новина! Відкрито пільгову передплату нашої газети для студентів, учнів, ветеранів і учасників війни, пенсіонерів, багатодітних сімей, учасників бойових дій та осіб, що мають статус ліквідатора аварії на ЧАЕС.

Передплатна ціна: на 6 місяців — 900 тис. крб., на 3 місяці — 450 тис. крб., на 1 місяць — 150 тис. крб. Індекс українського варіанта — 40224, російського — 40223 (телеграма вузлам зв'язку за № 17-98 від 29.05.96 р.). Якщо передплатите «ГУ» на півроку, ви станете учасником розіграшу нашої лотереї.

* * *

Нам писали й телефонували передплатники з Івано-Франківської області: чому не розігруються вироби підприємств їхньої області? Річ у тому, що газета не має свого корпункту в Івано-Франківську. Та ми зв'язалися телефоном з кількома підприємствами. Першими надати товари для розіграшу лотереї серед передплатників «Голосу України» на друге півріччя 1996 року погодилися:

Калуський концерн «Оріана» (президент Олег Романенко) — набір кімнатних килимів; килими до ліжок; пляжний набір; художні кульки-пакети; шпалери на кімнату;

корпорація «Автоливмаш» (президент Володимир Карман) — холодильник.

Є приємна новина!

«Голос України» знову проводить для своїх передплатників лотерею. Розігруватимуться найрізноманітніші товари. І все це завдяки нашим спонсорам (перших 39 ми вже назвали в попередніх номерах):

40. Черкаській бісквітній фабриці (директор Олександр Донченко) — два набори кондитерських виробів.

41. Черкаському приладобудівному заводові (директор Володимир Соломко) — два годинники-сувеніри.

42. СП «Коммат» (директор Олександр Горох) — набір офісних меблів.

43. АТ «Маїс інк» (голова правління Сергій Терещук) — 4 грошові призи по 5 млн. крб.

Друзі! Ви станете учасниками розіграшу нашої лотереї за умови, якщо передплатите «ГУ» на півроку. Затим надсилайте до редакції листівки із позначкою «Лотерея «ГУ-96», де вкажіть прізвище, ім'я, по батькові, домашню адресу, копію передплатної квитанції. Розіграш — наприкінці червня 1996 року.

Друзі! Стежте за газетою. Щономера в нас збільшуватиметься асортимент товарів для розіграшу лотереї!

Парламентська хроніка

Скаржникам — права, базарникам — патент, скоробагатькам — дармові дачі...

(Початок на 1-й стор.).

І все ж, до розгляду у червні передбачено чималий блок питань, пов'язаних із захистом прав людини. Зокрема, про уповноваженого з прав людини, про звіт депутатської слідчої комісії з приводу «обдирання» наших громадян довірчими товариствами. До цього ж блоку належить і законопроект «Про звертання громадян», котрий був прийнятий у першому читанні ще торік у листопаді, але аж нині до нього, як то кажуть, дійшли руки.

Чи треба казати, що означає документ для мільйонів громадян, на яких, даруйте, відверто і безкарно чхають малі і великі чиновники, і замість того, щоб вислухати людину й допомогти, запускають у пекельне скаржницьке коло по всіх можливих інстанціях. Цей закон, образно кажучи, можна вважати малою конституцією наших громадян і дай, Боже, такої активності в обговоренні проекту справжньої Конституції, як цього. Наприклад, на Закарпатті законопроект про звертання громадян обговорено у всіх районних і міських Радах народних депутатів, численних трудових колективах, громадських організаціях. Усього ж після першого читання законопроекту надійшло близько 300 пропозицій, у результаті чого до документа додано нову статтю про організацію прийому громадян вищими службовими особами, посилено норми відповідальності службових осіб за зволікання розгляду звертань, формалізм та тяганину, передбачено відповідальність самих громадян за подання звертань протиправного характеру тощо. Під час обговорення проекту парламентарії також підтримали пропозиції щодо особливого порядку розгляду звертань низки громадян-пільговиків, у тому числі чорнобильців, багатодітних сімей; скоротили термін розгляду скарг з трьох місяців, як передбачали автори документа, до півтора місяця. І, що важливо, проголосували за пропозицію представника «Реформ» Сергія Кириченка про покарання через суд чиновника-керівника за порушення порядку розгляду скарги громадянина.

Щоправда, була спроба вустами народного депутата з Черкащини Бориса Пономаренка внести до проекту норму, яка має захистити державного чиновника від, скажемо так, надзвичайно впертого скаржника. Однак, незважаючи на те, що цю норму просив підтримати головуючий на засіданні перший заступник Голови Верховної Ради Олександр Ткаченко, більшість народних обранців послухала свого колегу із Запорізької області Сергія Кузьменка, котрий вважає, що не можна давати на відкуп чиновника право вирішувати, яку скаргу він має підстави розглядати, а яку — ні.

Цей закон набере чинності з дня його опублікування.

Цього дня народні депутати не проминули нагоди подбати і про власні права. Вони прийняли у першому читанні Закон «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус народного депутата України». Дебати розгорілися довкола питання про працевлаштування колишніх народних депутатів. Парламентарії побачили елементи дискримінації у пропозиції ділити їх на два сорти — тих, хто до обрання у Верховну Раду займав керівні пости, і тих, хто «вколював» на рядових посадах. Цілком резонними багато хто визнав і зауваження Володимира Марченка щодо норми про дострокове припинення парламентом повноважень народних депутатів, котрі без поважних причин пропустили більш як по 20 засідань сесії. В. Марченко вказав, що цим можуть скористатися представники більшості в парламенті, які з метою усунення свого колеги—політичного опонента спочатку в кілька заходів позбавлять його за якусь дрібницю права брати участь в окремих засіданнях парламенту, а потім і взагалі відберуть депутатський мандат.

Не менші дебати розгорілися і під час обговорення змін та доповнень до Закону «Про підприємництво», а конкретніше, про те, хто має реєструвати суб'єкти підприємницької діяльності — державні органи, органи самоврядування чи реєстраційно-ліцензійні палати? Тут думки розділилися. Співдоповідач Іван Симоненко побачив у запропонованих змінах і доповненнях спробу державних чиновників заорганізувати ділову ініціативу, а його колега Лев Горохівський — навпаки, спрощення механізму реєстрації цих суб'єктів й уникнення непотрібної тяганини. Проект прийнято у першому читанні.

Цього ж дня парламентарії прийняли за основу документ про встановлення стипендій Верховної Ради студентам вузів (ще повернуться до нього), проголосували за приведення деяких законодавчих актів України у відповідність із Законом «Про оплату праці».

Анатолій БЕНЬ.

Податкові пільги для чорнобильців будуть уточнені

Ранкове засідання 6 червня

Як відомо, Президент України Леонід Кучма наклав вето на Закон України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус та соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи». Конкретно вето стосується статті 61 цього закону. Президент України пропонує положення 61 статті реалізувати в законах щодо оподаткування та пільг в оподаткуванні. Таких законів шість. Втім, депутати по-різному поставилися до пропозиції Президента і намагалися використати вето для повернення закону на повторне друге читання. Мотиви були різні. Зокрема, голова Комісії з питань Регламенту, депутатської етики та забезпечення діяльності депутатів Петро Шейко і очолювана ним комісія дійшли висновку, що зміни до Чорнобильського закону було ухвалено з порушенням Регламенту. Депутат Віталій Шевченко, констатуючи порушення Регламенту, критикував виклад статті 61 і також подав проект постанови щодо розгляду закону у повторному другому читанні. Голова Комісії з питань базових галузей та соціально-економічного розвитку регіонів Валерій Черепª теж наполягав на повторному другому читанні, переконуючи депутатів, що спірні й інші статті проекту.

Втім, голова Комісії з питань Чорнобильської катастрофи Володимир Яценко відстоював закон, доводячи, що його прийняли без порушення Регламенту, внесений був на розгляд сесії трьома комісіями, які детально його опрацювали. Таку саму позицію висловив і міністр Мінчорнобиля Володимир Холоша. Він зазначив, зокрема, що закон тепер краще структурований, відповідає інтересам громадян, які постраждали внаслідок катастрофи, хоча за умови того, що з державного бюджету виконання цього закону фінансується лише на 38 відсотків, він дає змогу громадським об'єднанням і організаціям, і передусім союзу «Чорнобиль», надавати конкретну допомогу інвалідам Чорнобиля.

Дебати тривали досить довго. Ставилося на голосування кілька проектів постанов. Але депутати підтримали, і це логічно в ситуації, що склалася, рішення про доручення Комісії з питань фінансів і банківської діяльності, яку очолює Віктор Суслов, підготувати протягом двох тижнів зміни і доповнення у податкове законодавство. Отож, депутати фактично підтримали вето Президента, і підтвердили дію закону як такого.

На цьому самому пленарному засіданні депутати погодилися з вето Президента на закон щодо використання касових апаратів в частині, що стосується перенесення в Адміністративний кодекс положень, які зафіксовано в проекті закону. І прийняли відповідні постанови.

Світлана ПИСАРЕНКО.

Центральна виборча комісія з виборів народних депутатів України

ПОСТАНОВА

№ 257 Київ 5 червня 1996 р

Про визнання повноважень та реєстрацію народного депутата України, обраного 19 травня 1996 року по Бориспільському виборчому округу № 208 (Київська область) замість вибулого

Розглянувши протокол та інші документи окружної виборчої комісії Бориспільського виборчого округу № 208 про результати виборів народного депутата України 19 травня 1996 року замість вибулого, Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Відповідно до статей 14, 44 і 49 Закону України «Про вибори народних депутатів України» визнати повноваження та зареєструвати Бакая Ігоря Михайловича, техніка лісу, президента корпорації «Республіка», позапартійного, який проживає в місті Києві, народним депутатом України, обраним 19 травня 1996 року замість вибулого по Бориспільському виборчому округу № 208 (Київська область).

Голова Центральної виборчої комісії І.ЄМЕЦЬ

Секретар Центральної виборчої комісії І.ЦЕЛУЙКО

РЕЗОЛЮЦІЯ

позачергових зборів Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради щодо конституційного процесу в Україні

Позачергові збори Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради, обговоривши хід конституційного процесу в Україні, **констатують:**

1. Конституційний процес в Україні наближається до завершення. Розроблений проект нової Конституції України широко обговорюється як серед народних депутатів, так і серед громадян України.

2. Проте викликає стурбованість атмосфера політичної нетерпимості та конфронтації, що склалась навколо проекту Конституції. Основний Закон держави має бути прийнятим на основі взаємної поваги та компромісів всіх політичних сил України, що стоять на засадах самостійного розвитку держави, незалежно від їхніх поглядів на шляхи цього розвитку. Використання в конституційному процесі відвертих наклепів, брехні чи провокацій неприпустиме. Перетворення обговорення проекту Конституції на поле політичних звинувачень ненормальне і веде до підриву довіри громадян України до ще не прийнятого документа, руйнує віру в можливість конституційного розв'язання проблем суспільно-політичного і економічного життя в Україні.

3. Привертає увагу недостатнє залучення до обговорення проекту Конституції України, особливо на державному радіо і телебаченні, незалежних експертів, науковців, представників різних громадських організацій. З цього процесу виключено народних депутатів України 12-го скликання, які приймали Декларацію про державний суверенітет України і Акт про державну незалежність України та брали участь у розробці різних варіантів проектів Конституції України протягом 1991—1993 років, зокрема проекту, який пройшов всенародне обговорення у 1993 році.

Члени Асоціації народних депутатів України вважають, що цивілізоване завершення конституційного процесу прийняттям нової демократичної Конституції України є необхідною умовою подальшого розвитку України як незалежної держави. Ми звертаємося до народних депутатів України, представників державної виконавчої влади, політичних діячів, усіх громадян України: нашому народові, усім нам необхідна нова демократична Конституція, прийнята демократичним шляхом, і ми всі маємо докласти зусиль до цього.

Ми проти нескінченного затягування конституційного процесу і відкладання прийняття Конституції на невизначений термін. Але ми так само проти занадто швидкого і некваліфікованого розгляду проекту Конституції, оскільки помилки, допущені під час поверхового обговорення, як і нечітко виписані норми, неминуче призведуть до необхідності внесення нових змін у Конституцію відразу після її прийняття, що не сприятиме авторитетові Конституції і викликатиме неповагу і до органів влади, і до законів, створених на основі нової Конституції.

Незважаючи на те, що процес прийняття нової Конституції України вкрай затягнувся і викликав досить жорстке протистояння у парламенті, ми переконані, що можливості схвалення проекту Конституції України Верховною Радою України не втрачені. Ми звертаємо увагу всіх народних депутатів України, Президента України на те, що затвердження нової Конституції України всенародним референдумом має відбуватися лише в рамках норм Конституційного договору відповідно до строків і процедури, визначених Законом «Про всеукраїнський та місцеві референдуми». В іншому разі будь-яка політична сила може поставити під сумнів легітимність нової Конституції України, що нестиме загрозу стабільності держави.

Асоціація народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради за прийняття нової юридично досконалої Конституції України — головного закону правової, європейської держави, де влада діє в інтересах народу, в інтересах особи, де панує мир і процвітання.

Схвалено позачерговими зборами Асоціації народних депутатів України попередніх скликань Верховної Ради.

Леонід КОСАКІВСЬКИЙ: «Комусь хочеться володіти Києвом, щоб володіти Україною»

***У** НАШІЙ четвертій «владі» почалися розмови про зняття Л. Косаківського з посади дуже активно ще до видання Президентом України указу про призначення виконуючим обов'язки голови Київської міської держадміністрації Олександра Омельченка, заступника голови. Тож ми звернулися до Леоніда Григоровича за поясненнями. Ось що він розповів тоді:*

— Це сфера суб'єктивних стосунків: комісія Кабміну підготувала довідку і не вважала за потрібне зустрітися ні зі мною, ні з представниками адміністрації.

Нам обіцяли, що комісія надасть підтримку, допомогу щодо розв'язання питань, з якими я звертався до Президента, Прем'єр-міністра. А скінчилося все банальною політичною розправою.

Знаю, що вже підготовлено декілька варіантів рішення Кабміну, навіть були спроби таємно зібрати уряд. А щодо чуток, то вони почали поширюватися ще з часу мого призначення на цю посаду в 93-му році. А загострилася ситуація після виборів 94-го року, коли нова команда адміністрації Президента вирішила, що я людина з іншого табору. Тоді почали шукати способи позбутися мене.

Безумовно, є певні структури, і в уряді в тому числі, котрі бажають на власний розсуд розпоряджатися територією міста і власністю. Після деяких випадків, коли ми не віддали об'єкти міста, котрі комусь дуже хочеться забрати, створилися відносини, далекі від нормальних. Так було довкола палацу «Україна», картинної галереї, музею Києва тощо. Позиція міста була чіткою, однозначною: не дамо грабувати місто.

Було також ряд відмов у розв'язанні окремих питань особистого характеру. Відхилили зазіхання окремих структур на ряд земельних ділянок міста. **Зокрема, відмовили адміністрації Президента в наданні земельних ділянок під будівництво готелю в Першотравневому парку, на місці колишнього дитячого садка по Грушевського, 9. Цей дитсадок блискавично закрили і передали у власність адміністрації Президента. Побудувати там готель-хмарочос означає закрити половину парку, зруйнувати місцевість. Відмовили ми й деяким зазіханням «Макулана» тощо.**

Не подобається моя позиція й щодо конституційного процесу і статусу Києва. Я чітко висловився про те, що не хотів би бути останнім мером Києва, якого обрали, щоб ця Київрада була останньою. Не хотів би, щоб після нас були тільки представники адміністрації. А нині фактично йдеться про це. Це означає, що Київ може втратити свій самоврядний статус.

Вважають, що керувати має призначений напряму голова адміністрації, який буде непідзвітний ані мешканцям Києва, ані Київраді. Його можна викликати «на килим» і сказати: не даси ділянку — виженемо. А з обраним головою важче розмовляти, бо за нього люди голосували. І, зрештою, він вимагає до себе поваги.

І третя причина — намагання усунути політичних конкурентів, бо засоби масової інформації розвивають тему про те, що Косаківський, мовляв, хоче балотуватися в Президенти. Я завжди говорив, що таких намірів не маю, що у мене в місті достатньо роботи.

Крім того, є ряд фірм і організацій, котрі дуже невдоволені нашими рішеннями. За тими фірмами стоять певні кримінальні структури, які хотіли б панувати в Києві. І певні лобістські структури. А якщо говорити відверто, то не потрібна нині влада, яка не дозволяє грабувати. Це також свідчення великих хвороб у нашому суспільстві. Коли людей оцінюють не за результатами роботи, а за особистою відданістю чи за іншими критеріями. Я не був людиною ані колишнього Президента, ані нинішнього. І наступного — не буду. Як мер Києва — відповідальний перед виборцями і підкоряюсь закону. Це нормальна практика усіх країн.

Якщо людина, обрана на цю посаду, вчинила якісь злочинні дії і це доведено судом, тоді інша розмова.

Завжди сподівався на підтримку людей і це, до речі, дратує моїх опонентів. Один з них дуже обурювався, що мер Києва не належить до жодної політичної партії. Цього, мовляв, не може бути. А я кажу: у нас немає політичних партій, які б мали підтримку більшості людей. Тому я був поза партіями.

Дехто згадав слова Бонапарта: хто володіє Парижем, той володіє Францією. Тож дуже комусь хочеться його наслідувати, володіти Києвом, щоб володіти Україною. І певні політичні сили намагаються поставити тут своїх людей.

Та, думаю, ми все це подолаємо. І люди розберуться, що до чого. **Але єдине: дуже багато часу втрачається, дуже багато людей, які б могли зробити корисне для держави, не допускаються до цієї справи, тому що панує посередність, сірість. І, на жаль, чиновники фактично вершать долю держави і долі інших людей. Це дуже страшно, коли вони впливають на прийняття найвищих рішень, коли працівник апарату вирішує, як оцінювати роботу обраних на виборах.** Це, до речі, ще одна перестorога при прийнятті Конституції.

Ніколи нікому не спадало на думку позбавити Київ самоврядування. І всі правителі Київської Русі вважали за обов'язок дарувати Києву грамоти про його особливі права. Тому багатьом хотів би порадити почитати універсали Богдана Хмельницького, конституцію Пилипа Орлика, де гарантувалися вольності Києва-столиці і всіх інших міст.

До речі, мені Згурський розповідав, що не було дня, коли б Щербицький не цікавився проблемами міста. А клерки не сміли втручатися. А ми нині відрізані від такого спілкування стіною апарату. То до чого ж ми йдемо?

Мені часто закидають, що, мовляв, розтринькуємо гроші на різні культурницькі заходи, а мешканці міста тим часом не одержують зарплату протягом кількох місяців. **Тож заявляю: ми не маємо заборгованості по зарплаті перед установами і організаціями, котрі фінансуються з міського бюджету, перед тими, хто потребує соціального захисту. Всі справно одержують платню. Крім того, 60 відсотків зароблених містом коштів забирає держбюджет. А от з нього вже і справді не завжди платять зарплату вчасно. Та хіба місто винне в цьому?**

У КОМІСІЯХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 24 травня 1996 року перенесено термін введення в дію Закону України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності» з 1 червня на 1 липня цього року. За словами завідуючої секретаріатом Комісії з питань економічної політики та управління народним господарством Людмили Ночвай, таке рішення прийняте у зв'язку з тим, що на 24 травня не було виконано пункт 2 Постанови Верховної Ради України від 23 березня 1996 року про затвердження Положення про порядок реалізації, обліку торгових патентів і контролю за їх використанням. Не було подано і пропозицій про приведення законодавчих актів України відповідно до зазначеного Закону.

Згідно з цим Законом підприємницька діяльність у роздрібній торгівлі, обмінних пунктах готівкових валютних цінностей, у сфері грального бізнесу з 1 липня має здійснюватися при наявності торгового патенту. Суб'єкти підприємницької діяльності (юридичні чи фізичні особи), які зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності (як українські, так і іноземні), повинні його придбати в органах державної податкової інспекції за місцем знаходження.

Для здійснення роздрібної торгівлі, торговий патент суб'єкти підприємницької діяльності повинні придбати у випадках реалізації товарів у пунктах роздрібного продажу. А саме: магазинах, які займають окремі приміщення або будівлі та мають торговий зал для покупців, площа якого не перевищує 20 кв.м; кіосках, палатках, інших малих архітектурних формах, які займають окремі приміщення, але не мають вбудованого торговельного залу; автомагазинах, розвозках та інших видах пересувної торговельної мережі; лотках, прилавках, інших видах торгових точок у відведених для роздрібної торгівлі місцях; стаціонарних, малогабаритних і пересувних автозаправочних станціях, заправних пунктах, які здійснюють роздрібну торгівлю нафтопродуктами. Вартість торгового патенту становить суму, еквівалентну 160 ЕКЮ за місяць (близько 200 дол. США), перераховану в валюту України за курсом Національного банку України, на день, що передував дню проведення оплати торгового патента.

Безплатно торговий патент видається суб'єктам підприємницької діяльності, які здійснюють торгівлю виключно товарами національного виробництва:

хліб і хлібобулочні вироби;

борошно пшеничне і житнє;

сіль, цукор, олія соняшникова і кукурудзяна;

молоко і молочна продукція, крім молока і вершків згущених;

яловичина і свинина;

картопля і плодоовочева продукція;

комбікорми для продажу населенню;

періодичні видання друкованих засобів масової інформації;

проїзні квитки;

вугілля, вугільні брикети, паливо пічне, гас світильний і газ скраплений, торф, торф'яні брикети і дрова для продажу населенню;

продукти дитячого харчування;

мило господарське, сірники.

Не потребує патентування діяльність суб'єкта підприємництва з реалізації продукції власного виробництва фізичним особам, які перебувають у трудових відносинах з таким суб'єктом підприємницької діяльності, через пункти роздрібної торгівлі, вбудовані у виробничі або адміністративні приміщення такого суб'єкта.

Не патентується діяльність підприємств та організацій системи Укоопспілки та торгівля товарами власного виробництва (фірмова торгівля), що здійснюється вітчизняними товаровиробниками.

Громадяни України, іноземні громадяни або особи без громадянства, якщо вони не зареєстровані як суб'єкти підприємницької діяльності і здійснюють несистематичний (не більше чотирьох разів протягом календарного року) продаж товарів, придбають одноразовий патент відповідно до Декрету Кабінету Міністрів №24-93 «Про податок на промисел», термін дії якого від трьох до семи днів.

Не декларується та не оподатковується продаж вирощених в особистому підсобному господарстві, на присадибній, дачній, садовій і городній ділянках, продукції рослинництва, худоби, кролів, нутрій, птиці, продукція власного бджільництва.

Прес-служба Верховної Ради України.

Книжковий кіоск

Гарячими слідами

***М**ИНУЛО десять років після Чорнобильської трагедії. І досі важко собі уявити всю панораму розвитку подій, з'ясувати справжню причину явища, визначити винних, відсікти нашарування брехні та напівправди, пересудів, що нагромадилися навколо цієї проблеми. От чому величезне значення має кожна правдива публікація про катастрофу сторіччя. До таких публікацій, безперечно, належить і книжка «Чорнобиль, біль наш довічний», написана головним редактором «Профспілкової газети» Олегом Гусєвим.*

О.Гусєв, у той час кореспондент газети «Правда», з перших днів аварії перебував на ЧАЕС і давав репортажі до газети гарячими слідами ліквідації наслідків трагедії. Зі сторінок його книжки постає вся хронологія перебігу подій у їх правдивому відображенні очевидцем.

Трагедія Чорнобиля завдала нам величезного горя. Та її наслідки могли бути ще страшніші, ще непередбачуваніші, якби на боротьбу з розбурханою стихією не стали справжні герої, які, не шкодуючи свого здоров'я, а то й життя, не закрили нас собою. Це, передусім, пожежники Чорнобиля, Прип'яті, Києва.

На жаль, у перші дні аварії масштабів лиха не уявляли навіть багато науковців та керівників. Людство вперше зіткнулося з такою аварією. Так, люди помилялися. У тому числі й учені, господарські, партійні керівники. Напевне, можна було розпочати евакуацію населення відразу після аварії, а не через 37 годин після неї.

Страшне лихо об'єднало людей. З усіх республік тодішнього Союзу героїчно працювали пілоти, шахтарі, водії, будівельники та багато інших фахівців. Коли читаєш книжку О.Гусєва, ясно уявляєш собі тривожні штурмові дні та ночі перших місяців після трагедії, величезну панораму боротьби з ліквідування наслідків аварії. Для багатьох партійних працівників, господарських керівників, медичних працівників робота була цілодобова.

Минуло десять років, та проблем, пов'язаних з Чорнобилем, не стало менше. Бідує багато учасників ліквідації аварії: їм не вистачає ліків, бракує коштів на повноцінне харчування, кепські квартирні умови. Але ж ці люди без роздумів стали на боротьбу зі стихією, постраждали заради нас із вами, і вони гідні іншої долі.

Гадаю, книжку О.Гусєва з великим інтересом прочитають як ліквідатори-«чорнобильці», які зустрінуть на її сторінках знайомі прізвища, з ким пліч-о-пліч долали величезне лихо, так і всі люди, яким не байдужа планетарна проблема Чорнобиля.

Від світового співтовариства залежить, щоб не повторився новий Чорнобиль. Навесні цього року «велика сімка» обговорювала проблеми трагедії. Хотілося б, щоб керівники найрозвиненіших країн збагнули: сама Україна не в змозі остаточно розв'язати проблеми ліквідації аварії десятирічної давності. Адже для цього потрібні величезні кошти. Про це також можна прочитати в книжці О.Гусєва.

Петро СТЕПАНОВ,
народний депутат України.

У номер

Рівне

Плаватимемо подумки...

Головний державний санітарний лікар Рівного видав постанову «Про тимчасову заборону експлуатації пляжу Басівкутського озера». У трьох пробах води, взятих у травні, санепідемстанція виявила збудник сальмонельозу, гострого кишкового захворювання. Крім того, пляж непридатний для відпочинку: не відремонтовано роздягальні, душові, туалети, ігрові майданчики. Нема і питної води...

Запоріжжя

Пляжі закрити до... відкриття

Віруси гепатиту А, В і С виявили спеціалісти Запорізької санітарно-епідеміологічної станції в аналізах води Дніпра, які беруть на контрольних точках. Через це, повідомив головний санітарний лікар міста Валерій Близнюк, центральний міський пляж та Правобережний, а також усі пляжі на березі Славути і в дитячих оздоровчих таборах рекомендовано закрити. Хоча офіційно купальний сезон мав відкритися лише 10 червня.

Причини поширення вірусів гепатиту ще не з'ясовані, та спеціалісти не відкидають і можливого впливу Кременчуцького водосховища, де взимку загинула значна кількість риби.

Одеса

Скидай шинель — іди будуватися

Розпорядження про заходи щодо забезпечення військовослужбовців, які проходять службу на території Одеської області, земельними ділянками під індивідуальне житлове будівництво видав голова облдержадміністрації Руслан Боделан. У переліку населених пунктів, де можна буде споруджувати таке житло, — масив Чорноморка обласного центру, міста Біляївка, Кілія, Іллічівськ, селища Набережне, Світле, Чорноморське, Ліски, Великодолинське, Лиманське, ряд приміських та прибережних сіл — тобто найпрестижніші, близькі до моря, лиманів, залізниці й шосейних магістралей місця. Владним структурам рекомендовано не тільки без зволікань виділяти військовослужбовцям, що не мають житла, земельні ділянки, а й надавати їм допомогу в придбанні будівельних матеріалів.

Миколаїв

Герб для міста корабелів

Виконком Миколаївської міської Ради народних депутатів оголосив відкритий конкурс на проект герба міста, який триватиме до 20 серпня нинішнього року. Мета конкурсу — виявити найкращий представницький символ Миколаєва, що відображав би історію виникнення і становлення міста, його минулу й сучасну самобутність. За кращі проекти встановлено грошові премії. Ну, а яким бути гербу міста, визначатиме не тільки компетентне журі на чолі з головою міськради Олександром Бердниковим, а й усі бажаючі взяти в цьому участь мешканці Миколаєва, адже проекти плануються виставити на загальний огляд у художньому музеї ім. Верещагіна та у виставочній залі тутешнього відділення Фонду культури.

Луцьк

Учителів стане менше

На черговій нараді керівників управлінь та відділів Луцького міськвиконкому, де розглядались проблеми освіти, прозвучала тривожна інформація. У місті в новому навчальному році буде скорочено близько десяти ставок заступників директорів середніх шкіл, 26,5 ставок лаборантів, 11 — бібліотекарів, 50 — учителів у групах продовженого дня, 25 — учителів початкових класів. Але навіть і за такого скорочення, як сказав завідувач відділу освіти міськвиконкому Михайло Махомед, освітянам Луцька на зарплату не вистачатиме 118 мільярдів карбованців.

Гастролі

Без мінкультівських дотацій

Харківський культурний центр «Нова сцена» організував гастрольний тур Європою двох своїх колективів. Фольклорна група «Драбина» мала понад 15 успішних виступів у Голландії та Німеччині. Голландці присвятили колективові кілька радіопрограм і навіть устигли записати й видати їхню аудіокасету.

Друга команда — чернігівсько-київська «Фоа-Хока», що грає авангардний рок на грунті давніх фольклорних традицій, мала п'ять концертів у Німеччині та чотири виступи у Польщі. На польському ТУ їхню програму записали на компакт-диск.

Обидва тури влаштовано на власні кошти центру «Нова сцена» без жодних спонсорських чи мінкультівських дотацій.

Галина РОДІНА.
МІАУ-культ.

Ювілеї

НЕ ДАЄ СПАТИ СЛАВА ГУТТЕНБЕРГА

Виповнилося п'ять років київському книжковому видавництву «Бібліотека українця»

ВІДТОДІ, як 13 березня 1455 року в Майнці (Німеччина) Йоганн Гуттенберг віддрукував першу європейську книгу, в кожному поколінні і майже в кожній країні знаходяться ентузіасти, котрі прагнуть продовжити справу великого друкаря.

Масштаби в університетського видавництва незначні, але його керівникові Миколі Ляшенку вистачає їх, щоб зробити своїм читачем і столичного жителя, і провінційного.

Основна книжкова серія видавництва — «Бібліотека українця» (відразу зауважимо, що про таку назву кілька років тому не можна було навіть думати).

Сьогодні в серії вийшло понад півсотні книжок. Відзначу найоригінальніші: «Життя та релігія слов'ян», «Соборність України», «Історія української зброї», «Україна в Російській імперії», «Павло Чубинський — автор українського гімну» тощо.

Маючи за мету — дати кожній родині, школі, громадському товариству видання зручного формату, яке б відповідало на актуальні питання нашого життя, ініціатори серії з часом розширили виднокіл своїх прагнень. Сьогодні в ній чітко виділяються розділи: геополітика, історія, література, ідеологія, релігія, музика... Й це закономірно, адже навколо видавництва згуртовано цікавих авторів: знаних науковців, журналістів, письменників, словом, людей, не байдужих до сьогодення та майбутнього рідного краю.

Побажань видавництву Миколи Ляшенка можна висловити багато. Це тому, що справа, яку воно робить – архіпотрібна сьогодні, коли державні книговидавництва переживають не кращі часи, коли відбувається складний процес зміни суспільної формації і багато хто навіть з патріотично налаштованих громадян України піддається песимістичним настроям.

Віталій ГАЙЧУРСЬКИЙ.

Стрічають по одежі. Олімпійців також

Міжнародна компанія «United Parcel Service» (UPS), що є спонсором Олімпійських ігор в Атланті, запросила журналістів на зустріч з українськими олімпійцями. Зустріч була незвична: присутніх ознайомили з... костюмами, в яких наші спортсмени поїдуть до Атланти. Розробили й пошили одяг спеціалісти із Центру розвитку моди.

Скажу відверто: українська делегація в таких елегантних костюмах виглядатиме гарно на параді відкриття, та й на вулицях Атланти наші хлопці й дівчата не загубляться у натовпі. Одяг приваблює вишуканим стилем, простотою та зручністю.

Тут же керівник представництва UPS в Європейському регіоні Джон Гордон Сміт вручив членам національної збірної України безплатні квитки до Атланти. UPS пообіцяла й надалі надавати безплатні послуги дуже високої якості НОК України.

А щоб прибулі на презентацію гості надовго запам'ятали цю зустріч із спортсменами та спонсорами, UPS запропонувала взяти участь у лотереї. Також безкоштовний, але з дуже оригінальними призами.

Мені дістався кухоль з емблемою UPS. І тепер, спостерігаючи за боротьбою на спортивних аренах Атланти, потягуватиму з нього кока-колу або оболонське пиво. Дрібниця, а приємно.

До речі, золоті й срібні медалі на костюмах наших олімпійців будуть чудовою прикрасою. Отож, постарайтеся, хлопці та дівчата. Адже по одежі лише стрічають...

Ярослав СЕРГІЄНКО.

На знімках: ось як виглядають костюми національної олімпійської збірної.

Фото Володимира РЕПІКА. Укрінформ.

Магічні заклинання «Вія»

Дмитро Добрий Вечір живе у світі магічного романтизму і переносить цей світ у свою творчість. Тому групу «Вій», лідером якої він є, важко не пізнати.

Музика Дмитра чимось близька до древніх язичницьких ритуалів, а поезія забарвлена виключно «живою» символікою. Тому його виконавська манера навіює асоціації з шаманством.

Дмитро переконаний: у якомусь із минулих життів він був американським індійцем. А отже його захоплення містикою — не забаганка і не іронія долі, а скоріше за все продовження шляху, давнимдавно викарбуваного мудрою і вічною природою.

В минулому американський індієць сьогодні живе не в тісній резервації, а у вільній Україні. А це означає: він так самовіддано вірний вітчизняному мелосові, що сміливо насичує свої пісні цілими рядками з українських народних пісень. Свої мелодії, які нагадують рідний фольклор, Дмитро пропускає крізь призму легкого електронного оранжування кінця XX століття і розчиняє все це у звуках віолончелі, конг, тамбурина.

Наталка ПЕТЯХ.

Спорт

ВЕЛИКИЙ УСПІХ НА МАЛІЙ ДОШЦІ

Чергова світова першість з шашок (гра на 64-клітковій дошці) серед жінок відбулася на українській землі. І завершилася вона блискучою перемогою нашої шашкової школи. Короновано киянку Ольгу Рейніш, а бронзова нагорода дісталася її землячці Юлії Макаренковій (вона була найсільнішою на таких змаганнях два роки тому). Срібна медаль — у москвички Катерини Бушуєвої.

В Алушті зібралися 16 найменитіших представниць п'яти провідних у цьому виді спорту країн — Латвії, Литви, Молдови, Росії та України. Вже на старті обидві киянки не приховували серйозних намірів, демонструючи грунтовні теоретичні знання і вдало сполучаючи стратегічні маневри з комбінаційними ударами.

Після попереднього етапу, проведеного за «швейцарською системою», Рейніш очолила турнірну таблицю, маючи 10 очок з 14 можливих, Макаренкова йшла за лідером на мінімальній відстані.

Фінал пройшов напрочуд напружено. Абсолютна більшість зустрічей завершилася внічию. Тільки Рейніш та Макаренкова послідовно довели свою перевагу у партіях із Гретою Стурдзою (Молдова). На фініші Рейніш, маючи перевагу, все ж зіграла внічию з екс-чемпіонкою світу серед дівчат Анастасією Виноградовою з Латвії. Тому вирішального значення набула партія між Макаренковою та росіянкою Наталією Федоровою. Виграш для кожної з суперниць був би «золотий». Але арбітри зафіксували мирну угоду, яка вивела на шашковий трон Ольгу Рейніш.

До цієї щасливої миті нова шашкова королева йшла тривалий час. Ще в 70-х роках зовсім юною долю її звела із заслуженим тренером України Борисом Фоменком. Досвідчений педагог допоміг розкритися безумовному талантові. Ще школяркою Ольга, виступаючи на міських змаганнях, часто-густо випереджала не тільки своїх ровесників хлопців, а й декого з дорослих майстрів. Згодом стала володаркою Кубка колишнього Союзу та чемпіонкою України, причому як на 64 клітинках, так і (неоднразово) на 100-клітковій дошці.

Підготовка до нинішнього турніру складалася для Ольги Рейніш вкрай важко. Бо саме цього року її, призерку чемпіонату світу, якісь функціонери позбавили належної спортивної стипендії. Тепер її «золотом» вони, либонь, звітуватимуть. Добре, що майбутню чемпіонку підтримало спартаківське товариство. І вдома були надійні тили: чоловік — кандидат у майстри з шашок і маленькі синочки.

Поки що Ольга Рейніш — міжнародний майстер. Але наступний конгрес Всесвітньої шашкової федерації надасть їй заслужене звання гросмейстера.

Павло УСЕНКО,
майстер спорту.
Алушта–Київ.

Україна — НАТО: чи кивнемо на знак згоди?

Штаб-квартира НАТО — це з десяток невеликих, сполучених між собою сірих будинків, зовсім скромних і непомітних порівняно з грандіозними, блискучими спорудами брюссельських ділових кварталів. «І ось цього Союз боявся півстоліття?..» — пожартував хтось із колег-журналістів, коли ми під'їхали до невеликих воріт...

У Міжнародному секретаріаті альянсу нам запропонували досить цікаву «пам'ятку»: перелік «десяти типових хибних поглядів щодо НАТО». Як тут стверджують, неправда, що НАТО — суто військовий блок, що це антиросійський союз, інструмент гегемонії США в Європі; що розширення НАТО призведе до створення нової лінії розмежування на континенті і порушить стратегічний баланс; що НАТО взяв на себе роль судді в Балканському конфлікті; що альянс ігнорує російські інтереси загалом і «у близькому зарубіжжі» зокрема.

Ігнорує НАТО російські інтереси загалом чи ні — хай Москва й Брюссель вирішать між собою коли-небудь самі. Ми ж можемо лише сподіватися, що це станеться якнайшвидше. А от щодо інтересів у близькому зарубіжжі... «В Україні побутує думка, що розширення альянсу на Схід призведе до перетворення нашої держави на своєрідний буфер між НАТО і Росією. Наскільки, на вашу думку, такі перспективи реальні?» — запитав я у заступника генерального секретаря альянсу пана Серджіо Баланзіно.

— Ця занепокоєність зрозуміла, — відповів він. — Ми проводимо особливий індивідуальний діалог з Україною, щоб якомога більше посприяти їй у прагненні забезпечити стабільність у своєму регіоні. Водночас ми намагаємося переконати Росію, що розширення альянсу не спрямоване проти неї. Але Україна не заявила про своє бажання чи інтерес до членства в НАТО.

Чому не заявила — зрозуміло: бо дотримується проголошеного відразу після здобуття незалежності позаблокового статусу. А слова пана Баланзіно, очевидно, треба трактувати так: ми то вас розуміємо, але найбільше, що можемо зробити, це спробувати домовитися з Росією, щоб не було передумов для виникнення якихось «буферів»... Позиція НАТО щодо України чітко окреслена: звичайно, було б чудово, якби наші відносини розвивалися глибше, але це має вирішувати Київ, а не Брюссель. У натовському штабі не дуже серйозно сприймають прагнення України до «особливого партнерства». «Українська сторона хоче більшої кількості угод або ж хоча б формальних договорів із НАТО, урочистого оформлення наших відносин, — говорить Марко Карновале, «опікун» України у політичному комітеті Міжнародного секретаріату. — Звичайно, протокол — справа важлива, але все-таки важливішою є конкретна співпраця».

Отже, навзамін декларацій від України чекають конкретних кроків назустріч. Але поки що замість кивка згоди Україна киває на Росію, що цілком зрозуміло: будь-яке наше зближення з альянсом викличе хворобливу реакцію Москви (втім, Президент Кучма заявив, що в майбутньому Україна може переглянути свою позаблоковість). У НАТО, схоже, до цієї позиції вже звикли. Красномовна деталь: під час нашого дводенного спілкування із натовськими чиновниками різних рангів розмови про відносини України й НАТО майже завжди закінчувалися темою «НАТО — Росія». У Брюсселі насторожено очікують на російські вибори. «Зараз ми переживаємо час, коли істинні погляди Росії на розширення НАТО сховані за завісою передвиборної пропаганди, — сказав Серджіо Баланзіно. — І тому звідти йде лише негативна реакція. Але я хотів би висловити приватний погляд: настане час, коли Росія визнає розширення НАТО, але попросить щось навзамін. Мені здається, у мисленні російських керівників переважає прагматизм».

Що ж, прагматизм російських можновладців відомий. Але спадає на думку: а чи не вимагатиме Росія навзамін розширення НАТО задоволення її інтересів саме у близькому зарубіжжі — тобто того, що, як вважають у Москві, НАТО нині ігнорує? Чи не буде так, що, маючи позаблоковий статус, Україна програє за будь-якого розвитку відносин між НАТО й Росією, що чуби у нас тріщатимуть і в разі конфронтації, і в разі полюбовних домовленостей? Один у полі не воїн — це прислів'я стає дедалі актуальнішим для України. Якщо врахувати, що дві держави з трьох, які будуть прийняті до НАТО в першу чергу, — наші сусіди Угорщина та Польща, то нинішня українська тактика балансування між Заходом і Сходом уже зараз потребує певної реконструкції. Хоча, за словами Надзвичайного і Повноважного Посла України у Бельгії Бориса Тарасюка (одна з функцій нашого посольства у Брюсселі — представляти Україну в НАТО), така позиція імпонує світовому співтовариству. Про це свідчать не лише «казенні» офіційні заяви, а й неофіційні бесіди українських дипломатів з колегами.

У штаб-квартирі альянсу нам часто нарікали, що в Україні дуже мало знають про НАТО, його завдання, що у свідомості великої частини громадян образ цієї організації є карикатурним, викарбованим радянською пропагандою. З іншого боку, натовські чиновники, як ми відчули, й самі не особливо інформовані щодо проблем України, не відчувається розуміння ситуації, у якій держава опиняється у зв'язку з розширенням НАТО на Схід. «Україні не слід боятися, — запевняв Леонард Хілл, який у політичному комітеті відає питаннями контролю над озброєнням. — Нині і в ближчому майбутньому немає потреби ані в розміщенні іноземних військ на території нових членів, ані в розміщенні там ядерної зброї».

А у віддаленому майбутньому? Але, втім, ніхто, як здалося, не сприймає всерйоз побоювань України, що саме вона опиниться між двох вогнів.

Але деяку користь від розширення НАТО Київ, схоже, матиме. «Як відомо, Румунія заявила про територіальні претензії до України, і, водночас, ця держава прагне вступу до НАТО. Чи буде альянс твердо обумовлювати прийняття Румунії відсутністю в неї проблем із сусідами, укладенням базового політичного договору з Україною?» — запитав я у Марко Карновале. «Ми ніколи не чули від румунської сторони, що вона претендує на якусь територію України, — відповів він. — Знаємо лише, що вони ставлять питання законності кордонів, що це пов'язано з пактом Ріббентропа-Молотова. Але ця проблема має бути вирішена тільки шляхом переговорів. А якщо Румунія не зможе так вчинити,то це серйозно підірве її шанси стати членом НАТО».

Насамкінець хочеться ще раз підкреслити: питання приєднання до якоїсь системи колективної безпеки рано чи пізно постане. Бути позаблоковою за такого геополітичного положення, як в України, — не найкращий варіант. І якщо дивитися в майбутнє з урахуванням реалій сьогодення, то найбезпечнішою для України є тісна співпраця саме з НАТО. Бути в деяких інших союзах ми вже спробували...

Анатолій **МАРЦИНОВСЬКИЙ**

Автор висловлює подяку Українському центру досліджень проблем міжнародної безпеки за організацію поїздки до штаб-квартири НАТО у Брюсселі.

На знімку: штаб-квартира НАТО в Брюсселі.

Хроніка. Факти. Події

● *Київ*

Пожалілися китаянкам на демографічний спад

Делегація Всекитайської Федерації жінок, яка перебуває в Києві, зустрілася з віце-прем'єр-міністром України Іваном Курасом. Він розповів про реалізацію в нашій державі двох національних програм — «Діти України» та «Планування сім'ї», а також про розробку нового сімейного кодексу. На жаль, зазначив Іван Курас, нині в Україні погіршилася демографічна ситуація, і це викликає тривогу уряду.

● *Мінськ*

Захистіть народ від власного президента!

Лідер Білоруського народного фронту Зенон Позняк і глава білоруського Гельсінкського комітету за кордоном Сергій Наумчик передали в посольство України у Варшаві заяву, адресовану керівникам України. У документі висловлюється сподівання на те, що уряд і політичні сили «виступлять на захист міжнародних прав і гідності людини, які ігноруються владою Білорусії».

● *Панама*

За сесією спостерігаємо, а в торгівлі беремо участь

У столиці Панами відкрилася 26-а сесія Генеральної Асамблеї Організації американських держав. Делегація України на чолі з послом України у США Юрієм Щербаком брала участь у роботі сесії як постійний спостерігач. Обговорювалися питання розвитку торгово-економічних відносин.

● *Москва*

Алла Дудаєва про вибори

Удова чеченського генерала Джохара Дудаєва, яку нещодавно затримали при спробі виїхати з країни з фальшивими документами, нині висловилася за підтримку кандидатури Бориса Єльцина на російських президентських виборах. На думку Алли Дудаєвої, тільки він зможе принести мир на чеченську землю.

● *Тель-Авів*

Все по-чесному

Верховний суд Ізраїлю відхилив позов групи юристів про порушення Центрвиборчкомом закону при визначенні результатів голосування. Офіційно підтверджено, що Біньямін Натаньяху — лідер блоку «Лікуд» — є демократично обраним новим прем'єр-міністром країни.

● *Каїр*

Вручено вірчі грамоти

Надзвичайний і Повноважний Посол України в Арабській Республіці Єгипет Віктор Нагайчук вручив вірчі грамоти Президентові АРЄ Хосні Мубареку. Під час короткої дружньої бесіди обговорено питання розвитку українсько-єгипетських відносин.

За повідомленнями кореспондентів "ГУ" та інформаційних агентств.

Алло, Тбілісі!..

Історичний момент як «ритуальний танок»

З результатами зустрічі «Великий Кавказ», участь у якій взяли лідери країн Закавказзя, Росії та республік і регіонів Північного Кавказу, пов'язують нові надії на врегулювання одного з найбільших конфліктів на терені СНД. Чого очікують від форуму в Грузії? Про це кореспондент «Голосу України» Людмила ФІСЮН запитала у другого секретаря Посольства України в Республіці Грузія Василя МЕЛЬНИКА:

— Президент Грузії Едуард Шеварднадзе вважає, що «Великий Кавказ» — історична зустріч, яка сприятиме остаточному врегулюванню конфліктів, зокрема у Південній Осетії та Абхазії, і територіальній цілісності держави. А також — економічному співробітництву з Росією. Як відомо, основна проблема — з енергоносіями. Із першого червня знову на 80 відсотків виросли ціни на нафтопродукти, які Грузія імпортує переважно з Росії, у тому числі й на бензин. Хоча причина тут банальніша: нема чим платити...

Проте частина парламентаріїв, переважно представники Абхазії та опозиція, переконані, що та зустріч у верхах власне Грузії нічого не дасть. Вона — просто такий собі «ритуальний танок» на підтримку перед президентськими виборами Бориса Єльцина...

Експрес-інтерв'ю

Гребемо кредити лопатою і... викидаємо

Наша газета вже розповідала про сумну долю, яка спіткала двадцятимільйонний експортний кредит, котрий півтора роки тому виділила Україні Канада. Річ у тім, що наші верховні мужі не дуже поспішають скористатися з позики, незважаючи на те, що домовлявся про неї сам Президент Леонід Кучма.

Можливо, нині ситуація змінилася? Саме з таким запитанням кореспондент **Наталя ФІЛІПЧУК** звернулася до експерта політико-економічних програм посольства Канади в Україні **Інни ЦАРЬКОВОЇ.**

— На жаль, документи й досі блукають десь у Кабінеті міністрів. Ми вже порушували це питання і на рівні віце-прем'єрів, і на рівні міністерств, які займаються фінансами та зовнішньою економікою. При Кабінеті міністрів створено спеціальну комісію, яка має підготувати гарантійні документи і передати їх на розгляд Верховної Ради, проте поки що «віз» не рухається. Шкода, бо до нас звертаються зацікавлені особи, які вже підготували під кредит конкретні проекти.

Хоча одна новина все-таки є. Корпорація експортного розвитку Канади постановила, що, коли до 26 червня Україна не розв'яже проблему, кредит передадуть на перерозподіл. А це означає, що ним скористаються інші країни. І бажаючих знайдеться багато.

Що ж, нехтування іноземною допомогою стає у нас сумною традицією. Якщо вона нам не потрібна, то навіщо просимо?

ЩЕ ОДНЕ ПРАВО НА СУДОВИЙ ЗАХИСТ?

НАСАМПЕРЕД слід відповісти, що таке право громадяни України матимуть з моменту ратифікації Україною Європейської Конвенції про захист прав людини та основних свобод.

Наявна процедура подання і розгляду скарг у Європейському суді передбачає визнання Конвенції державою і давання згоди на розгляд у цьому суді конкретної справи, пов'язаної із порушенням одного з основних прав людини. Ці права записано в Конвенції і чотирьох додаткових протоколах до Конвенції (протоколи № 1, 4, 6, 7).

Конвенція чинна з 3-го вересня 1953 року. На сьогодні вона ратифікована тридцятьма державами — членами Ради Європи (РЄ) і підписана трьома державами (Андорра, Естонія, Литва), які стали членами РЄ 1993 і 1994 рр. У жовтні 1995 року Україна увійшла до списку країн—учасниць РЄ.

Європейський суд з прав людини засновано 1959 року. Юрисдикція суду охоплює всі справи, що стосуються тлумачення і застосування Конвенції і передаються йому на розгляд за дотримання певних умов.

Редакційна пошта приносить листи, в яких наші читачі запитують, чи можуть вони звернутися до Європейського суду і як це зробити?

Відповідно до Конвенції будь-яка справа, передана на розгляд до суду, має обов'язково грунтуватися на петиції, поданій державою або фізичною особою, неурядовою установою або групою приватних осіб до Європейської комісії з прав людини, яка й встановлює можливість розгляду петиції. При цьому комісія може розглядати лише ті петиції, у яких йдеться лише про права, що гарантуються Конвенцією і протоколами.

Слід пам'ятати, що комісія не є апелятивним судом стосовно національних (наприклад, українських) судових інстанцій, вона не може скасувати або змінити їхні рішення, вироки. Комісія також не може безпосередньо захищати громадян перед національною судовою інстанцією, проти якої спрямовано скаргу.

Предметом скарг громадян можуть бути рішення органів державної влади (парламенту, адміністрації, судів тощо). Комісія не розглядає скарги, спрямовані проти приватних осіб або приватних організацій (товариств).

Перед тим як звернутися зі скаргою, громадянин має використати всі доступні в країні, проти органів якої подано скаргу, правові засоби, що могли б привести до позитивного розв'язання справи. Зокрема, необхідно довести спробу відновлення порушеного права в судових органах, аж до найвищого. Однак, коли, приміром, у задоволенні або розгляді позову було відмовлено з причини недотримання термінів або невиконання процедурних правил, комісія не зможе розглянути скаргу.

Скаргу до комісії слід позивати у шестимісячний термін з дня винесення рішення національної судової інстанції (в Україні це Верховний суд). Коли скарга стосується судового вироку, тоді цей термін починається з моменту винесення вироку в рамках, установлених процедурою апеляції. Комісія не може розглядати скаргу, коли протягом шести місяців громадянин не надасть до комісії (хоча б у скороченому вигляді) чітко сформульовану претензію і копії рішень щодо справи.

Після чого секретар комісії зобов'язаний інформувати заявника про хід розгляду скарги. Процедура розгляду не є публічною, і на першому етапі відбувається у письмовій формі. Тому особиста присутність на засіданні комісії не обов'язкова.

За наявності можливості громадянин має право для ведення справи звернутися до адвоката. На подальших етапах розгляду справи відсутність коштів на оплату юридичної допомоги може послужити підставою для прохання про безплатну допомогу. В цьому випадку позивач повинен документально підтвердити відсутність у нього необхідних коштів. З 1964 року таку допомогу було надано 780 особам. Однак, така допомога не може бути надана під час подачі скарги.

Розглядаючи петицію, комісія з'ясовує суть справи і намагається врегулювати конфлікт мирною угодою сторін. Якщо це не вдається, то комісія складає доповідь, в якій викладаються факти і міститься оцінка, а саме: чи є ці факти порушенням зобов'язань держави-відповідача, які передбачені положеннями Конвенції. Доповідь направляється до Комітету міністрів РЄ, після чого комісія чи зацікавлена держава — учасник Конвенції можуть через три місяці звернутися до суду. Якщо це відбувається, то рішення про те, мало чи не мало місце порушення, виносить Комітет міністрів.

Протокол № 9 дозволяє також фізичній особі, групі осіб або неурядовій організації передавати справу до суду, коли комісія завершила розгляд скарги, яку було розцінено як прийнятну для розгляду. В цьому разі комітет із трьох суддів (із них одного суддю обрано від держави, проти якої подано скаргу) може прийняти одноосібне рішення про те, що справу не буде передано до суду. І тоді рішення з цієї справи має прийняти Комітет міністрів.

Після того, як до суду звернувся уряд або комісія, особа, яка подала петицію, може висловити побажання брати участь у процедурі. Якщо треба (а це трапляється дуже часто), таку людину має представляти адвокат. Якщо особа, яка подала петицію, одержала звільнення від сплати судових витрат при захисті своєї справи в комісії, то її звільняють від судових витрат і в суді; якщо таке звільнення не надано, то голова суду в будь-який момент може на певних умовах надати таке звільнення на прохання позивача.

Суд виносить рішення по всіх справах, які в його компетенції. Рішення виносяться більшістю голосів і є кінцевими. Держави, стосовно яких прийнято дані рішення, зобов'язані їм підпорядковуватися; за виконанням рішень здійснює нагляд Комітет міністрів. За деяких умов суд може надати жертві порушення прав «справедливе відшкодування» і розглянути прохання про тлумачення чи перегляд винесених ним постанов.

На думку спеціалістів, шанси на позитивний результат при розгляді справи в Європейському суді досить незначні. Це пояснюється кількома причинами. По-перше, судовий процес вимагає значних фінансових видатків: послуги адвоката, судові витрати, які можуть становити 3 тисячі доларів США і більше. А по-друге, в процесі подання і попереднього вивчення скарг до розгляду в суді більшість із них відсіюється.

Так, з 1 січня по 31 травня 1995 року до суду було передано 53 справи. За ними було винесено лише 16 постанов про розгляд справ у суді. Наприклад, громадяни Литви з моменту підписання цією країною Конвенції подали на розгляд 16 скарг і лише 2 з них були визнані як такі, що можуть бути розглянуті у Європейському суді.

І насамкінець. Не втрачайте надію, адже, як відомо, вона помирає останньою.

Марина КОВАЛЬЧУК.

P. S. Редакція газети вдячна співробітникам Центру Інформації і документів Ради Європи в Україні за надану допомогу в підготовці матеріалу.

Закон України

Про внесення доповнень до Декрету Кабінету Міністрів України «Про податок на добавлену вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

Внести такі доповнення до Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 14-92 «Про податок на добавлену вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 10, ст. 78, № 26, ст, 281, № 34, ст, 356; 1994 р., № 20, ст. 120):

1. Статтю 2 доповнити частиною другою такого змісту:

«Платниками податку на добавлену вартість з реалізованих товарів (робіт, послуг) підприємствами та структурними підрозділами, що входять до складу залізниць і виконують роботи (надають послуги), пов'язані з основною діяльністю залізничного транспорту, є управління залізниць, при здійсненні інших видів господарської діяльності платниками податку на добавлену вартість з реалізованих товарів (робіт, послуг) є безпосередньо підприємства, що входять до складу Укрзалізниці».

2. Статтю 4 доповнити пунктом 6 такого змісту:

«6. Підприємства та структурні підрозділи, що входять до складу залізниць, обчислюють оподатковуваний оборот з реалізованих товарів (робіт, послуг), пов'язаних з основною діяльністю залізничного транспорту, виходячи з вартості наданих ними послуг по перевезенню пасажирів, вантажів, багажу, вантажобагажу, пошти (за місцем надходження платежів за надані послуги (доходних надходжень) незалежно від пункту їх кінцевого призначення) та інших послуг і виконаних робіт, а також реалізованих товарів, що включає податок на добавлену вартість за встановленою ставкою».

3. Пункт 1 статті 7 доповнити азбацом п'ятим такого змісту:

«Розрахунок податку на добавлену вартість щодо основної діяльності залізничного транспорту та його сплата до бюджету здійснюються централізовано управліннями залізниць».

4. Пункт 3 статті 8 доповнити абзацом другим такого змісту:

«Кожне підприємство чи структурний підрозділ, що входить до складу залізниці за основною діяльністю, складає і подає управлінню залізниці декларацію щодо податку на добавлену вартість у порядку і в строки, встановлені чинним законодавством та копію цієї декларації — податковим органам за місцем свого знаходження».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ, 6 травня 1996 року.

Закон України

Про внесення зміни до статті 2 Декрету Кабінету Міністрів України «Про податок на добавлену вартість»

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Внести зміну до статті 2 Декрету Кабінету Міністрів України від 26 грудня 1992 року № 14-92 «Про податок на добавлену вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1993р., № 10, ст.78; 1995р., № 44, ст.318), виключивши у ній такі слова:

«в обсягах, які підлягають обкладенню митом відповідно до законодавства».

2. Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України Л.КУЧМА.

м. Київ, 16 травня 1996 року.

Постанова Верховної Ради України

Про збільшення мінімального розміру пенсії за віком та суми першочергових платежів на потреби підприємств

Верховна Рада України **постановляє:**

1. Кабінету Міністрів України на виконання пункту 3 Постанови Верховної Ради України «Про порядок введення в дію статей 10,33,34 Закону України «Про оплату праці» та встановлення мінімального розміру пенсії за віком» у двотижневий термін внести до Верховної Ради України пропозиції щодо перегляду мінімального розміру пенсії за віком.

2. Кабінету Міністрів України разом з Національним банком України розглянути питання про можливість збільшення у 1996 році суми першочергових платежів на потреби підприємств.

Голова Верховної Ради України О.МОРОЗ.

м. Київ, 16 травня 1996 року.

Прем'єр спочатку пояснив усе керівникам, а потім пресі. Його зрозуміли

(Початок на 1-й стор.).

Пізніше на короткій прес-конференції Павло Лазаренко пояснив, що мав сказати присутнім не дуже приємні речі віч-на-віч. Бо вкрай незадовільний стан справ на Херсонщині. Область посідає останнє місце у виплаті зарплати і пенсій працівникам бюджетної сфери. Виявлено порушення у використанні коштів, призначених для контрактів на держзамовлення тощо. Різко здав позиції аграрний сектор області. Тільки недосіяних гектарів зернових культур налічується 100 тисяч. Виправдання лише поганими погодними умовами навряд чи доречне, зазначив Прем'єр, бо в інших південних областях становище краще. У даному разі слід говорити про безвідповідальність та низький професіоналізм керівників. І раніше, за словами Павла Лазаренка, висловлювалася критика на адресу керівників місцевої влади на Херсонщині. Але й після висновків урядової комісії, яка працювала в області, ситуація на краще не змінилася. Усе це, підкреслив Прем'єр-міністр, дає право звернутися до Президента з пропозицією **щодо зміцнення керівництва області.**

На думку глави уряду, ситуацію на Херсонщині можна поліпшити, якщо центр сплатить їй усі належні кошти для того, щоб розв'язати проблеми із забезпеченням села пальним, технікою, налагодити збиральний комплекс напередодні цьогорічних жнив. Активніше слід залучати інвестиції.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

У ТІНІ САРКОФАГА НЕ ЗАТИШОК, А СТРАХ

«Світе тихий, краю милий,
Моя Україно!
За що тебе сплюндровано,
За що, мамо, гинеш?
Чи ти рано до схід сонця
Богу не молилась?
Чи ти діточок невинних
Звичаю не вчила?»

Тарас ШЕВЧЕНКО.

«Під об'єктом «Укриття» (читай «Саркофаг». — І. К.) треба розуміти всю сукупність споруд, що закривають джерело радіоактивності, в тому числі реакторний блок, деаераторну етажерку, машинний зал, відділені від III енергоблока стіною по осі 412 в реакторному відділенні та по осі 35 в машинному залі, а від навколишнього середовища — заново спорудженими конструкціями, і забезпечені системами діагностики, ядерної безпеки, електропостачання, пилогасниками тощо. Згідно зі своїм призначенням та функціями, які він виконує, об'єкт «Укриття» не має аналогів у світовій практиці. Він не може бути віднесений до сховищ відпрацьованого ядерного палива чи радіоактивних відходів, оскільки не відповідає вітчизняним та міжнародним вимогам з ядерної та радіаційної безпеки штатних об'єктів ядерної енергетики», — так визначено статус об'єкта «Укриття» в «Описі об'єкта «Укриття» станом на 31.12.1995 року.

Щоразу, коли доводиться вести мову про об'єкт «Укриття», всіма фібрами душі відчуваю страдненний шлях до правди. Чому? Передусім тому, що особисто доводилося зустрічатися з багатьма тими чудовими людьми, які не шкодували ні сил, ані здоров'я, споруджуючи захист для навколишнього середовища, а точніше — для людей, від розбурханого, зловісного четвертого реактора Чорнобильської АЕС. Так, саме їм маємо ми, сущі в Україні (та й не тільки в Україні), завдячувати за воістину велику роботу, здійснену після аварії на ЧАЕС. Сум та страждання переповнювали дні, тижні й роки після страшної катастрофи. Якщо розбурхане горе зменшувалося, то це завдячуючи тим, найпершим, хто працював біля четвертого блоку, закрив його не лише своїми долонями, серцями, а й життям.

Лишаються позаду зими, літа й осені. Спливають роки. Ось уже десять їх минуло з тієї далекої чорної суботи 26 квітня 1986 року. Але, на жаль, чорнобильське лихо не зникло, воно розрослося страшними метастазами в нашому суспільстві. І не тільки горем, хворобами тих, хто постраждав від знавіснілого атому. Ні. Не тільки. Сотні громадян, які до аварії проживали на території, що нині називається 30-кілометровою зоною ЧАЕС, втратили свої домівки назавжди. Чому так пишу? Саме тому, що 1986 року згарячу їх відселяли будь-куди, аби швидше відселити. От і одержали ці люди тоді житло, яке не відповідало кількості членів сім'ї. Але ж думалося, що все це тимчасово: мине трохи часу і ті, кого відселяли, і країна оговтається після лиха й люди одержать еквівалентне втраченому житло. Так, на жаль, не сталося. «Нам нема до кого звертатися, — говорили мені К. Г. Сичевський, А. Н. Коваленко та інші нинішні мешканці м. Вишгорода, відселені сюди з Чорнобиля. — Наших прохань, наших слів ніхто не хоче слухати. А ми втратили власні будинки. Одержали на великі сім'ї однокімнатні квартири. А тепер просимо хоча б ділянок для будівництва пристойного житла. Але допроситися не можемо. От і роздирає розпач серце. Невже ми винні, що трапилася ця страшна біда? Винні чи не винні, а на нас це окошилося».

Слухаючи цих людей, думав, що, можливо, час вже нашій Феміді розв'язати очі, щоб бачила тих, хто страждає, бо терези справедливості, які вона тримає, віддають перевагу таки несправедливості. Вже десять років тривога не залишає тисячі сімей чорнобильців. Так скільки ж іще їм страждати на шляху до правди? Тим часом у владних структурах Київської обласної Ради народних депутатів зазвичай нещиро видають бажане за дійсне. Ось лише одна цитата з чергової відписки, підписаної заступником голови згаданої Ради М. І. Приймаченком (лист адресований голові Комісії Верховної Ради України з питань Чорнобильської катастрофи В. М. Яценку): «Щодо виділення в даний час окремим із них земельних ділянок для індивідуального житлового будівництва, то вони як потерпілі внаслідок аварії на ЧАЕС 2-ї категорії згідно ст.21 Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» мають на це першочергове право, але за умови, що вони потребують поліпшення житлових умов та перебувають на квартирному обліку. Проте і в цьому випадку законодавчо не визначені шляхи фінансування такого будівництва». (Цитуємо згідно з оригіналом. — І. К.)

Так що це? Феномен незахищеності? Руйнування віри, пріоритету духовних цінностей? А, може, це усього-навсього окрадена доля. Адже минуло десять років після атомної катастрофи, а й досі щемить оголена пам'ять,

спокій душі розламує навіжений гуркіт незахищеності. І він, на жаль, страшніший від того, коли первісна людина сам на сам залишалася з розбурханою стихією природи.

Горе продовжує зловтішатися над людьми, які підпали під довкілля зорі Полинь.

Спадає на думку древній Сократ, який написав на своїй хвіртці: «Горе, не заходь сюди». Горе ж зайшло у наш двір. Скільки ж іще десятиліть потрібно, щоб випровадити його?! Якщо говорити предметно, то скільки часу треба, аби відселити з Поліського району понад тисячу сімей, які за роки після аварії дощенту виснажили свої душі? Є тисячі людей, які мають пільги через те, що один чи два дні перебували у 30-кілометровій зоні ЧАЕС. Чому ж тоді покинуто напризволяще понад триста сімей поліщуків, які й дотепер мешкають у цій самій 30-кілометровій зоні? За що спокутують вони атомний гріх, вчинений недолугими політиками, державними мужами та недалекоглядними атомниками? Які розв'язали мішок Пандори, а зав'язать не знають як.

Власне, й не у відповіді на ці запитання справа. Суть полягає у тому, аби хоча б тепер захистити постраждалих. Таких як Порта Р. Л., Будковський Й. Ф., Мурга Л. Ш., Царенко М. Й., Коломієць Є. С. та сотні інших людей похилого віку із Поліського району. Близько десяти молодих сімей із села Діброва вже кілька років сидять на клунках, чекають відселення з маленькими дітками на руках. Хто і коли скаже їм довгождане слово «відселяйтесь?» Їм також відомо, що значить жити десять років під тінню від «Укриття». Бо ж то укриття для четвертого зруйнованого блоку ЧАЕС. А для них — повсякденний страх, зневіра та мука. Як і для всіх мешканців Іванківського та Поліського районів Київської області.

Передусім у цих районах мешкають близько шестидесяти тисяч чоловік. Близько десяти тисяч з них — діти. Хто-хто, а батьки їхні достеменно знають, що то таке — зловісна тінь саркофага. Бо ж, відповідно до найскромніших підрахунків, понад сімдесят відсотків дітей — хворі.

Послуговуючись аналізом роботи педіатричної служби Іванківського району за 1995 рік, зазначу, що порівняно з 1994 роком у районі зареєстровано збільшення захворювань нервової системи та органів чуття порівняно з попереднім на 28,1 відсотка, ендокринної системи — на 27,3, органів травлення — на 26,9, органів дихання — на 8,7, інфекційні захворювання збільшилися на 1,4 відсотка.

Чи є надія, що тенденція до росту захворювань буде зменшуватися? Сумно від того, що нема перепони хворобам. Мова й не про ліки, яких також катастофічно не вистачає. Мова про те, що немає нормальних умов для життя в забруднених радіонуклідами зонах. Так, скажімо, водопостачання в Іванківському районі здійснено лише у 52 населених пунктах з 81. Газифікацію не завершено навіть у населених пунктах, які підпадають під категорію гарантованого (добровільного) відселення. Чи можуть зменшуватися захворювання дітей, коли у Новосоколівській, Сукачівській, Феневицькій, Мусійській, Шпилівській середніх та Термахівській неповній середній діти мерзнуть протягом зими? Про газифікацію котелень тут лише мріють. Адже лише з нею може прийти довгоочікуване тепло і, певна річ, зменшаться простудні захворювання.

Тінь від саркофага... Упродовж років вона не меншає, не зникає. Вона — не лише сумне нагадування про страшну атомну катастрофу, а й гнітючий прес на душі й серця людей. Тінь від саркофага — той же мішок Пандори, з якого розсипається врізнобіч горе. Захищатися від нього не те що важко, але й часом просто не під силу людям.

Не останнє місце відведено в захисті здоров'я людей медпрацівникам, а також ефективним медикаментам. На жаль, і з першим, і з другим як у Іванківському, так і в Поліському районах — проблема. Катастрофічно не вистачає медпрацівників. Насамперед кваліфікованих лікарів. У багатьох населених пунктах немає медпунктів, у яких можна одержати першу медичну допомогу. Вже не вистачає пальців на руках, аби полічити, скільки ж років споруджуються приміщення фельдшерсько-акушерських пунктів у селах Б. Берег, Старовичі, Сукачі, Жерева. Восьмий рік в Іванкові ремонтується єдина лазня. Звичайно, мешканці сіл і селища обурюються, ремствують... А Мінчорнобиль спільно з облдержадміністрацією, які відповідно до законів та постанов мають дбати про будівництво згаданих об'єктів у зоні, що постраждала внаслідок аварії на ЧАЕС, просто розводять руками... Немає коштів. Оце й усе. Чи ж будуть вони хоча б коли-небудь? Важко сказати однозначно. Як свідчить практика останніх років, чорнобильський фонд з кожним днем зменшується, і настільки, що вже асоціюється з прислів'ям про церковну мишу.

А натомість густішає тінь від саркофага, все менше простору полишаючи для надії тим, хто вимушений розчерком долі жити під нею.

Було б помилкою сказати, що зловісна тінь «Укриття» затуляє сонце і життя лише мешканцям 30-кілометрової зони ЧАЕС, Поліського та Іванківського районів. Вона над усією Україною, не вільна від неї і Європа, та й уся наша зелена (поки що) планета Земля. Так невже у нас, землян, не вистачить здорового глузду подолати її спільно, зліквідувати назавжди? Заради життя.

Іван КІРІМОВ,
народний депутат України,
заступник голови ради української екологічної спілки «Врятування від Чорнобилів».

«Протез» пішов...

Але куди? Вгору чи знову до прірви?

«Протез» — так кияни у повсякденні називають Український виробничо-протезний концерн, розташований на Подолі. Він об'єднує більш як десяток спеціалізованих підприємств, понад двадцять окремих виробничих дільниць, науково-дослідний інститут, інші заклади, покликані забезпечувати протезними та ортопедичними засобами близько мільйона інвалідів війни, праці та військової служби з усіх регіонів України.

На жаль, економічна трясовина, яка охопила нашу державу, не обійшла виробників і цієї гуманної продукції. За минулий рік і перший квартал нинішнього концерн недоодержав із державного бюджету 296 мільярдів карбованців. У лютому—березні поточного року Міністерство фінансів зовсім не перерахувало на протезне виробництво жодного карбованця. У результаті були зупинені київський та інші протезні заводи, робітників відправили у неоплачувані довгострокові відпустки. Багато фахівців протезної справи покинули виробництво. А від інвалідів з усіх куточків України потекли скарги у державні органи, громадські організації, в «Голос України» та інші газети. Чимало скарг надійшло і до Ради ветеранів України. Представники Ради детально ознайомилися із ситуацією, що склалася в концерні, і голова Ради І. Герасимов надіслав тривожного листа Президентові Л. Кучмі.

— Як живе «Укрпротез» сьогодні? — запитую голову його правління П. Хоменка.

Петро Васильович розповідає, що ще у березні 1993 року Кабінетом міністрів затверджена «Державна програма розвитку протезної промисловості та забезпечення інвалідів засобами пересування на 1993–1998 роки». Нею передбачено подолати негативні наслідки розриву виробничої кооперації з Росією та іншими республіками колишнього СРСР, побудувати нові цехи, здійснити реконструкцію і технічне переобладнання діючих підприємств, розширити сировинну базу, впровадити нові технології з тим, щоб неодмінно забезпечувати нагальні запити інвалідів.

На виконання цієї програми вже зроблено багато. Зокрема, у справу розширення асортименту протезно-ортопедичних виробів, засобів пересування і сировинної бази значний внесок зробили трудові колективи Українського науково-дослідного інституту протезування, харківського АТ «Ортопрот», київського науково-виробничого підприємства «Трибоніка», полтавського АТ «Лтава», стахановського підприємства «Юність» та ін. Побудовано нові протезно-ортопедичні цехи у Луцьку, Миколаєві, Чернівцях.

Але відсутність належного фінансування у минулому році і першому кварталі нинішнього поставили підприємства концерну перед прірвою. Майже всі роботи було призупинено. Правда, напередодні 51-ї річниці Перемоги уряд виділив на протезне виробництво 400 мільярдів карбованців. Знову запрацювали київський та інші заводи. Вони вже одержали від інвалідів стільки замовлень, що чи й справляться з ними до кінця року.

— Тільки турбує те, — наголошує П. Хоменко, — що наданих коштів вистачає лише на травень—червень... До того ж, потрібні не лише карбованці, а й валюта, щоб закупити устаткування і сировину за кордоном... Як буде далі, поки що невідомо...

Отож і хвилює інвалідів, котрі стоять у величезній черзі, чекають—не дочекаються виконання своїх нагальних замовлень: куди завтра піде «Протез» — вгору чи знову до прірви?

Володимир ЧЕРКАС.

Діагноз Достоєвського

Нотатки на полях книги Петра Балея

ЦЕ НЕ НАШЕ визначення суті марксизму-ленінізму. Вперше зразкових учнів та гарячих послідовників учення марксизму, а згодом, звичайно, і ленінізму, назвав дияволами великий російський письменник Ф.Достоєвський в романі «Бесы» (1871). «Это наиболее тенденциозное из произведений Ф.Достоевского, насыщенное озлобленностью против... идей социализма», — писав невідомий автор у «Примечаниях» до роману (1957 р. видання).

Люто ненавидів Достоєвського за цей роман і В.Ульянов. Ще б пак! Так геніально, так точно передбачити абсолютну цифру майбутніх людських жертв марксизму-ленінізму — 100 мільйонів і ще 150 — повного духовного й морального спустошення! (с.427). Про це ми вже достовірно знаємо сьогодні. А 125 років тому Достоєвський лише відчув і спрогнозував, у що обійдуться людству ідеї комунізму, де 1/10 частина суспільства отримає свободу й безмежні права над рештою 9/10. Ці ж 9/10 повинні стати безликими, перетворитися в отару баранів і за безмежної покори та цілого ряду сатанинських перероджень досягти первісної чистоти, свого роду первісного раю. Хіба це не точна характеристика того, що сталося з народами та націями 1/6 частини земної кулі, яких вожді світового пролетаріату вели шляхом голодоморів, революцій, воєн, концтаборів та гулагів до «земного раю» — комунізму?

Можливо, Ф.Достоєвський і не був глибоко обізнаний з ученням Маркса, але його літературні погляди та зображені ситуації цілком збігаються з «науковістю» та програмою дій цього вчення.

Та, на жаль, навіть сьогодні, у 1996 р., коли зазнало певного краху марксистсько-ленінське вчення в країнах колишнього СРСР, немає жодної наукової праці, де було б глибоко та всебічно дано йому належну оцінку. І тому дуже приємно, що саме така книга побачила світ 1981 року в далекому Лос-Анджелесі, і написав її американець українського походження Петро Балей, назвавши «Обезвласнене суспільство. Марксизм: утопія в теорії і терор у практиці» (686 стор.).

Автор аргументовано, коректно і, що найважливіше, на вражаючих фактах демонструє диявольство та підступність марксистсько-ленінського вчення, перегукуючись тим самим повністю з Ф. Достоєвським у його оцінці.

Уже в самій назві книги проглядається найістотніша, найпекучіша проблема обезвласненого суспільства. Суспільство, де все всенародне (читай — нічиє), не може бути демократичним і привабливим для індивіда.

Індивід без власності, він — люмпен, пролетарій (а згідно з ученням Маркса, це вічні борці за своє існування, за власність), а отже, таке суспільство приречене на загибель або в кращому разі на жебрацьке існування. Що це так, на жаль, переконалися на власному досвіді, проживши в обезвласненому СРСР 75 років.

Звичайно, авторові книги — громадянинові західного світу, в якому ані таке вчення, ані щось подібне до того, що сталося з нами, є до кінця незбагненне, особливо близькі й зрозумілі проблеми саме індивіда та власності. На цьому він і будує своє дослідження, виокремлюючи три основні напрями, а саме:

— РОЗГЛЯДАЄ марксистсько-ленінське вчення як суперкомпілятивне;

— розкриває методи та шляхи втілення в життя марксистсько-ленінської теорії;

— констатує трагічні наслідки практичного втілення в життя Марксової теорії комуністичного суспільства.

Для нас особливо цікаві й важливі є перші два напрями досліджень автора, бо їх або зовсім, або дуже мало знають, тому й зупинимося докладніше саме на них.

Отже, факти, на яких автор будує своє твердження про еклектизм у вченні Маркса:

1) авторство фрази «диктатура пролетаріату» належить французькому революціонерові Августові Бланку, Коментар П.Балея: «Вислів «диктатура пролетаріату» не є ні науковим, ні будьяким іншим поняттям, бо він такий же абсурдний, як і «стратегія армії», «розсудливість юрби» чи «ініціатива мас»;

2) ідеї інтернаціоналізму сягають в італійське Ресорджименто, а своє ідеологічне та статутне оформлення знаходять у масонських ложах;

3) ідеї комунізму розроблені Платоном у його «Республіці»;

4) людські мрії про щасливе й безтурботне життя такі старі, як світ;

5) ідея обезвласнення суспільства на користь суверена належить Баруховi Спінозі;

6) діалектичний метод Маркс цілком запозичив у Гегеля;

7) матеріалізм Маркса, крім атомістів грецької античності, мав ще й таких попередників, як Жюльєн Ламетрі, Томас Гобс, Пауль Гольбах та Людвіг Фейєрбах;

8) у політичній стратегії і тактиці Маркс був здібним спадкоємцем Н.Макіавеллі й керувався його принципом: мета виправдовує всі засоби;

9) теза Маркса, що вартість товару визначається кількістю людської праці, затраченої на його виробництво, була обгрунтована в працях таких корифеїв економіки, як Вільям Петті, Адам Сміт, Давид Рікардо та Джеймс Міль;

10) ідею переміщення товарної надвартості з торговельного обороту в процес виробництва Маркс запозичив від французького лікаря й економіста Франсуа Кене з його «Економічних діаграм» (с. 79—83).

То що ж тоді оригінальне в Маркса? З'ясовується, нічого, і про це атвор словами самого Маркса говорить на стор. 83—97 даної книги.

Що ж до другого напряму, то його П.Балей називає макіавеллізмом. З цього приводу він пише: «Найзамітнішою подією XIX століття була проведена Марксом цілком відверто детронізація світських ідеологій, які понад 200 років формували людську думку, та інтронізація політичної стратегії й тактики в революційній дії за принципом «для досягнення мети всі методи придатні». Як у XVI столітті Ніколо Макіавеллі виразно показав, що під плащиком християнської набожності здібні володарі маніпулювали людьми за допомогою старих, як світ, трюків, так Маркс у XIX столітті поставив собі за завдання (і великою мірою виконав його) використати й скомпрометувати гуманістичну фразеологію, що зародилася у французькій революції, демонструючи не менш виразно, що такі самі типи після тієї революції не менш успішно гралися долею народів за допомогою тих самих трюків, залишаючи високі ідеали цієї революції для проповідей на публічних зібраннях» (с. 64-65).

У цьому ж дусі Маркс будує своє вчення, вміло підмінюючи справді правильні та обгрунтовані поняття, винайдені задовго до нього, зокрема відому тезу Гегеля, що творцями історії є народи, нації, яку без вагань замінює на робітничий клас, згодом на диктатуру пролетаріату. Так, він вважає, що робітничий клас — єдиний творець історії, бо він продукує матеріальні блага і тим самим сприяє продовженню людського роду. Щоправда, він ніде не вказує, яка ж тоді його роль та йому подібних, а також учителів, лікарів, поліції тощо в історії. Адже вони не продукують матеріальні блага, а отже, і не сприяють продовженню людського роду. Однак, взявши на своє озброєння мораль Макіавеллі, — будь-що досягти своєї мети, — Маркс, Енгельс і Ленін наполегливо йдуть у цьому напрямі. Автор простежує динаміку подій, які відбувалися після «творчого» перероблення Марксом деяких абсолютно правильних тез філософів XVI-XIX століть.

ПОСТАВИВШИ диктатуру пролетаріату наріжним каменем розвитку історії, знехтувавши все, що було до них зроблено й відкрито, вони самі собі розв'язали руки для обгрунтування та втілення в життя найбільш жахливих теорій, найогиднішою серед яких є теорія расизму.

Вболіваючи за світовий пролетаріат, існування та розвиток якого не вкладається в рамки жодних національних держав, у 1849 р. молодий Енгельс писав: «В Європі немає країни, яка не мала б... недобитків одного або й більше народів, відсунених на задній план і підкорених націями, які згодом стали носіями історичного розвитку. Це національні залишки, яких колесо історії безжалісно толочило, це етнічне барахло, яке було, є й буде найбільш фанатичним носієм контрреволюції, бо його існування не що інше, як протест проти великої історичної революції... Такі залишки в Австрії — це панславістичні (!) полудневі слов'яни, які являють собою не що інше, як марно втрачений продукт дуже складного розвитку протягом тисячоліття...

На перший знак переможного повстання французького пролетаріату німці та мадяри в Австрії визволяться і криваво помстяться слов'янським варварам. Загальна війна, що вибухне, розтрощить цю Слов'янську Лігу, і ті мізерні, тупоголові народи будуть повністю знищені й нічого, крім їхніх назв, не залишиться. Наступна світова війна буде нагодою для знищення з лиця землі не тільки реакційних класів, а й цілих реакційних народів» (с.252).(«Угорщина і Панславізм» у «Російській небезпеці» Ф. Енгельса).

І це писалося за 70 років до жовтневого перевороту 1917 р. і за 90 — до Другої світової війни! Ось воно, коріння національ- та комунофашизму!

Не відстає від Енгельса й Володимир Ульянов у своїх діях щодо нав"язування робітничому класу лінії поведінки,ідеології.

З цього приводу П.Балей наводить уривок зі спогадів відомого популіста Водовозова, який писав: «У роки голоду 1891—1892 рр. вся Самара допомагала голодуючим Поволжя, крім В.Ульянова, його родини та невеликої групи прихильників. Вони відчували велику приємність і радість від мук і страждань голодуючих, вбачаючи в цьому фактор поступу, який, руйнуючи селянство, його життєвий уклад, створював пролетаріат і сприяв індустріалізації країни» (с.410). А в цей час великий український письменник В.Короленко збирає пожертви для голодуючих. Відомі митці Росії дають свої знамениті концерти на підтримку голодуючих.

ЗВИЧАЙНО, це дуже незначна кількість з тих фактів, що їх автор подає в книзі, але вони вельми промовисті, щоб відчути, що таке марксизм-ленінізм у дії. І тому неможливо без пересторог слухати сьогоднішніх, нібито правильних комуністів, які за соціальну справедливість і народовладдя, що вони не мають жодного стосунку до тих злодіянь і жахів, які здійснили їх попередники, і що вони їх засуджують. Це облудність і черговий макіавеллізм. Усі, хто нині сповідує марксистсько-ленінське вчення, є потенційними прихильниками скоєних злочинів.

Тому вважаємо, що передрук книги П.Балея «Обезвласнене суспільство. Марксизм: утопія в теорії, терор у практиці» в Україні був би надзвичайно актуальний і корисний як для тих, хто сповідує це вчення, так і для тих, хто його вже давно й назавжди відкинув.

Учені Національної Академії наук України:

Людмила ШЕПОТЬКО,
професор, доктор економічних наук;
Андрій БУРЯЧОК,
професор, доктор філологічних наук;
Ганна ПРИНЦ,
кандидат економічних наук;
Оксана МАКСИМЮК,
кандидат економічних наук.

Звернення до аудиторів України

Шановні колеги!

Нині аудит в Україні переживає не найкращі часи і, на наш погляд, це об'єктивна реальність, бо в перехідний період обов'язковий, тотальний аудит відштовхнув від себе не тільки державні, а й приватні підприємства. Обговорення змін і доповнень до Закону про аудиторську діяльність у Верховній Раді показує, що багато хто з депутатів не до кінця розуміє різницю між податковою інспекцією, контрольно-ревізійним управлінням і аудитом. Це спричинює спроби обмежити сферу аудиторських послуг, переклавши вартість аудиту на прибуток підприємств, а також спроби представити аудиторський рух як співтовариство, що його роздирають суперечності та чвари, яке треба організувати під жорстким контролем держави, підпорядкувати його державним органам, що може призвести до цілковитого зникнення незалежного аудиту в Україні.

У цій ситуації Спілка аудиторів та Аудиторська палата України докладають значних зусиль, щоб знайти взаєморозуміння з депутатами, які активно працюють над поданим законопроектом.

Зокрема, в доопрацьованому проекті закону розв'язуються порушувані зараз питання внутрішньої організації і самоврядування аудиторської діяльності у вигляді створення єдиної української професіональної організації аудиторів з єдиним органом управління, тобто прийняття моделі, що успішно діє в багатьох країнах Європейського Союзу.

На жаль, нерозуміння окремими аудиторами всієї гостроти того, що відбувається, бажання з допомогою популізму форсувати події створенням структур, що не мають конструктивної основи, лише ускладнює обстановку, даючи привід недоброзичливцям незалежного аудиту вимагати запровадження жорстких обмежень для аудиторського руху в Україні.

Люди, які спрямовують свої кроки не на об'єднавчі, а на відокремлені дії, мають усвідомлювати, що вони працюють проти цілісності та об'єднаності аудиту.

Отож тільки зваженими, спільними зусиллями ми, аудитори України, зможемо подолати кризову ситуацію, що склалася, розв'язанню якої і сприятиме Всеукраїнський з'їзд практикуючих аудиторів, що його скликає Спілка аудиторів та Аудиторська палата України і який відбудеться в Києві 21 червня 1996 року. На з'їзді в об'єктивній і конструктивній обстановці буде розглянуто всі наші проблеми і вироблено конкретні заходи щодо їх розв'язання.

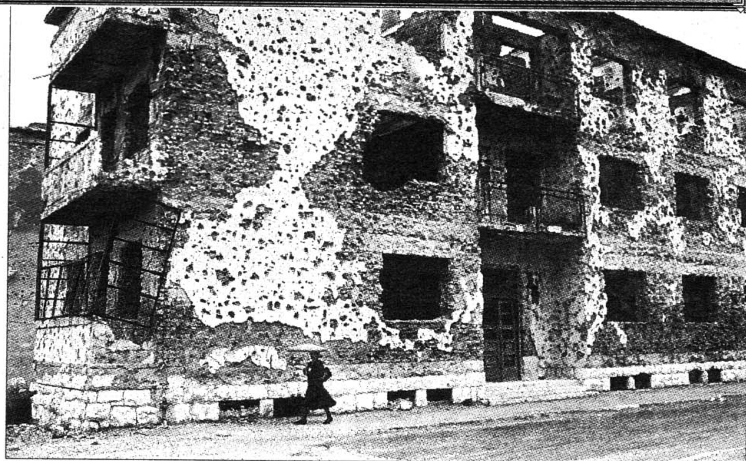
Олександра КУЖЕЛЬ,
народний депутат України, голова Аудиторської палати України.

СІМ ЗІРОК НА ДЕМБЕЛЬСЬКІЙ БРОНІ

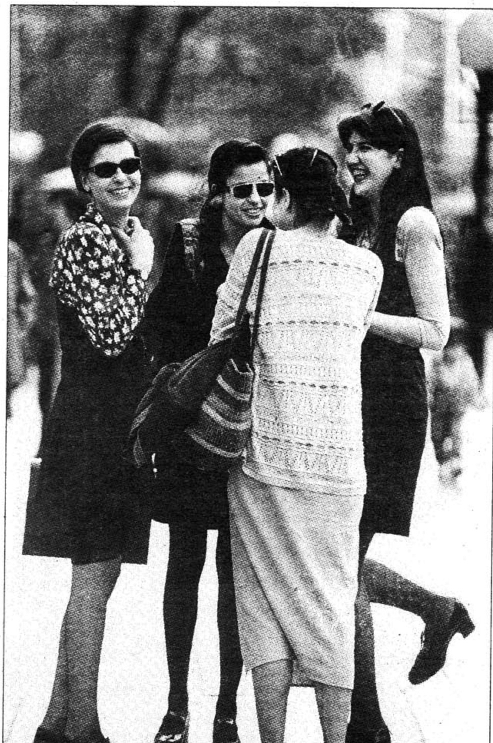

НАШ фотокор Сашко Клименко тричі літав на воюючі Балкани. А ось прилетів із Боснії — вже мирної, але здалося — вражений миром більше, ніж війною: тим, як швидко війна забувається і ... не забувається. Сараєво повне привітних кав'ярень і безтурботних красунь — забудь! Але країна повна і цвинтарів, як отой, сараєвський, угорі ліворуч, — його охопиш поглядом лиш із пташиного польоту. Чи оцей, маленький, в селі Іліяш. Сашкові він нагадав чорнобильські кладовища, куди пускають раз на рік. Тут теж: на день поминання мусульмани дозволили сербам прийти. Українські десантники стежили, щоб не було сутичок між живими за мертвих... Як там наші солдати? Їх шанують колеги з НАТО й місцеві, люблять ходити в гості. Але якось Сашко бачив: нашу машину закидали камінням. Теж довіра: натовські інструкції дозволяють на таке відповідати кулею, та місцеві знають, що українці просто не дозволять собі стріляти. Ще штрих. Є тут модний заробіток на дорогах: водії легковиків намагаються легенько зіткнутися з бронемашиною, щоб здрати з військових тисячу-другу доларів. Але був у Сараєві легендарний серед військових і цивільних хлопець з України. На броні його БРДМ красувалося, кажуть, сім зірочок — рівно стільки разів він зумів ухилитися від наїзду й пошити заробітчан у дурні. Він вже пішов на дембель. Дай Боже, щоб наші солдати приносили лиш отакі нагороди...

Віталій ЖЕЖЕРА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Огляд

БІЛЬШИЙ НЕ ОЗНАЧАЄ КРАЩИЙ

Рейтингова картина банківської системи України

КОМЕРЦІЙНІ банки привертають до себе значний суспільний інтерес. І, як реакція на попит з боку громадськості, останнім часом набули поширення їх рейтингові списки. Рейтинг комерційного банку — це місце у списку банків, яке визначається з урахуванням одного або кількох показників їх діяльності. Дані беруть з банківських балансових звітів. Саме з балансу банку можна отримати найдокладнішу інформацію про його стан і діяльність. Проте не слід лише сприймати рейтинговий порядок як шикування банків від «кращих» до «гірших».

Однією з основних характеристик банку є розмір його статутного фонду. З 1 лютого 1994 року для новостворюваних комерційних банків Національний банк України встановив мінімальний розмір статутного фонду в сумі, еквівалентній 3 млн. екю. На той час в Україні було близько 240 комерційних банків, сума статутних фондів яких оцінювалася у 1200 млрд. крб., або у 85 млн. екю. При цьому за даними НБУ тільки в 31 банку розміри статутних фондів перевищували 5 млрд. крб., або 360 тис. екю, а сума їхніх статутних фондів дорівнювала 81 млн. екю. Серед цих банків були три так звані «старі» банки: Промінвестбанк, «Україна» та Укрсоцбанк зі статутними фондами 47,3, 12,7 і 4,2 млн. екю відповідно. З решти 28 «нових» банків лише в шести статутні фонди перевищували 700 тис. екю і жоден з них не мав статутного фонду 3 млн. екю. Поряд із тримільйонним мінімумом, визначення якого практично зупинило процес створення нових банків, НБУ з метою укрупнення наявних банків встановлював для статутних фондів інші мінімальні норми. Ці норми визначали офіційні рейтинги комерційних банків.

Прикладами офіційних рейтингів є список «лідерів» із згаданих вище 31 банку і список «аутсайдерів» з 60 банків за станом на 1 січня 1994 року, що їх оприлюднив НБУ. «Аутсайдерам» пропонувалося збільшити їх статутні фонди до 2 млрд. крб., або 140 тис. екю. Решта (майже 150) банків потрапила, так би мовити, у «чорний список» — вони мали приєднатися до інших або припинити свою діяльність.

Наголосимо, що якоїсь оптимальної мінімальної норми для статутного фонду «вирахувати» неможливо. А невиконання й неодноразові зміни графіків збільшення банками їхніх статутних фондів свідчать про те, що під час здійснення заходів з укрупнення банків не було враховано навіть знецінення статутних фондів внаслідок девальвації карбованця.

З 1 лютого 1996 року змінами до Закону України «Про банки і банківську діяльність» призначено новий мінімальний розмір статутного фонду комерційного банку в сумі, що еквівалентна 1 млн. екю. Стосовно наявних комерційних банків постановою Верховної Ради затверджено графік збільшення мінімальної норми статутного фонду від 100 тис. екю за станом на 1 червня 1996 року до 1 млн. екю — на 1 січня 1998 року. Процес формування банківської системи, безперечно, повинен мати законодавчу основу. Але навряд чи «планове укрупнення» банків приведе до зміцнення банківської системи. Це нагадує підхід до «неперспективних» сіл. «Чорну мітку» отримали 45 з 207 банків: ті з них, які до 1 червня цього року не збільшать свої статутні фонди до 100 тис. екю, мають бути закриті.

Крім статутного фонду, є ще кілька абсолютних і відносних показників, які характеризують стан і діяльність банків. Серед абсолютних показників – активи (валюта балансу), прибуток, власний капітал, заощадження громадян тощо. Відношення активів і прибутку до статутного фонду або власних коштів банку є важливими відносними банківськими показниками.

Наведемо приклади рейтингових списків за станом на 1 січня 1994 року. Ці списки включають по 8 з 28 «нових» банків, розміри статутних фондів яких перевищували на той час 360 тис. екю. Відповідні показники подано в дужках.

Перші вісім банків за величиною активів (у мільйонах доларів):

1. Укрінбанк (180), 2. «ІНКО» (178), 3. «Відродження» (64), 4. Приватбанк (63), 5. «Аваль» (56), 6. Укрнафтогазбанк (52), 7. Укркредитбанк (34), 8. Градобанк (34).

Перші вісім банків за величиною відношення активи/статутний фонд:

1. «ІНКО» (323), 2. «Аваль» (142), 3. Укрнафтогазбанк (95), 4. Укрінбанк (88), 5. Приватбанк (79), 6. «Відродження» (71), 7. «Ажіо» (61), 8. Перкомбанк (36).

Перші вісім банків за величиною відношення прибуток/статутний фонд:

1. «ІНКО» (30), 2. Приватбанк (18), 3. Укркредитбанк (13), 4. «Аваль» (10), 5. «Ажіо» (8), 6. «Відродження» (7), 7. Перкомбанк (5), 8. Укрінбанк (4).

Зауважимо, що перша вісімка банків може істотно відрізнятися від поданих, якщо не обмежувати знизу розмір статутного фонду або взяти інші показники (прибуток, депозити, кредити тощо).

За два роки, що минули, рейтингова картина українських комерційних банків дещо змінилася. Для порівняння наведемо рейтингові списки, аналогічні попереднім, до яких входять по 8 з 25 «нових» банків зі статутними фондами, розміри яких за станом на 1 січня 1996 року перевищували 1 мільйон екю. Промінвестбанк, банк «Україна» й Укрінбанк мали статутні фонди відповідно в сумі 45,6, 15.8 і 3,9 млн. екю.

Перші вісім банків за величиною активів (у мільйонах доларів):

1. Приватбанк (334), 2. Градобанк (291), 3. «Аваль» (223), 4. Укрінбанк (164), 5. Західукркомбанк (46), 6. «Надра» (36), 7. Енергобанк (34), 8. «Ажіо» (33).

Перші вісім банків за величиною відношення активи/статутний фонд:

1. Укрінбанк (117), 2. Приватбанк (60), 3. «Аваль» (37), 4. Західукркомбанк (30), 5. «Ажіо» (22), 6. Енергобанк (20), 7. «Надра» (20), 8. «Грант» (19).

Перші вісім банків за величиною відношення прибуток/статутний фонд:

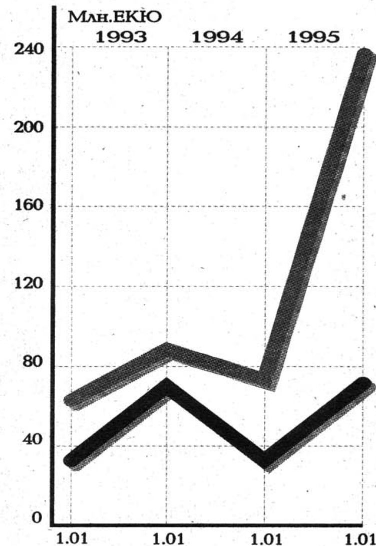
1. Укрінбанк (5,5), 2. «Ажіо» (4), 3. «Грант» (3,5), 4. Західукркомбанк (3,2), 5. Приватбанк (3), 6. «Аваль» (2,8), 7. Енергобанк (2,6), 8. «Надра» (2,2).

Порівняння даних, поданих у рейтингових списках, показує, що середній розмір активів для першої вісімки «нових» банків збільшився за два роки з 83 до 145 мільйонів доларів США, середні відношення активів і прибутку до статутного фонду зменшилися приблизно втричі. Зменшення середніх відносних показників можна розцінити як певне зниження ризику банківських операцій. Проте слід наголосити, що сьогодні банки працюють у режимі загальної економічної кризи, тому визначити якісь оптимальні величини банківських індикаторів навряд чи можливо.

Очевидно, що чим більший статутний фонд, активи і прибуток банку, тим більший вплив має цей банк на банківську систему в цілому. Отже рейтинги банків можна вважати саме індикаторами впливу на банківську систему. Щодо надійності, прибутковості, ефективності роботи банку, то навіть визначити такі поняття дуже складно, а тим більше врахувати ці характеристики в одному числі, яким є рейтинг. Оцінити, наприклад, надійність банку неможливо хоча б тому, що сьогодні реальних банкрутств комерційних банків практично немає, а величезні неплатежі є нормою.

Відношення прибуток/статутний фонд характеризує ефективність використання акціонерного капіталу. Проте велике відношення прибутку до статутного фонду (що перевищує деяку середню величину), може означати, що банк проводить ризиковані фінансові операції. Відношення активи/статутний фонд є характеристикою масштабу банківських операцій і надійності банку: чим вище це відношення, тим більше банком надано позик, придбано цінних паперів тощо, водночас тим більша ймовірність неповернення позик, втрати коштів, що вкладені у цінні папери, а отже й більший ризик невиплат за зобов'язаннями банку (залученими вкладами, позиками, які взято в інших банках, тощо). Неплатоспроможність банку, в свою чергу, може спричинити його банкрутство.

Для ілюстрації сказаного розглянемо конкретний приклад. На 1 травня 1993 року активи банку «Україна» перевищували його статутний фонд у 1230 разів! Це у 5 разів більше, ніж для всієї банківської системи (без урахування НБУ) на 1 січня 1993 року. Отже, не дивно, що коли в грудні 1993 року в банківській системі виникла платіжна криза, більш як половина дебіторської заборгованості комерційних банків припадала на банк «Україна» і більш як 90% — на три «старі» банки. Цей приклад демонструє значний вплив колишніх державних банків на всю банківську систему, а також те, що до українських банків навряд чи застосовні звичайні уявлення про «надійність» і «неплатоспроможність».

Статутний фонд банківської системи України (верхня крива). Сума статутних фондів трьох «старих» банків (нижня крива).

І все ж таки система комерційних банків є найбільш розвинутою структурою приватного сектору української економіки. Комерційні банки, «старі» й «нові», разом із двома державними — Ексімбанком і Ощадбанком, а також Національним банком складають банківську систему України. Отже, подану вище рейтингову картину слід поповнити даними про «старі» й державні банки. Ці банки входили до банківської системи колишнього Радянського Союзу, а їхні фінансові операції охоплюють практично всі галузі української економіки. Протягом останніх років «старі» банки отримували більшу частину емісійних кредитів НБУ. За даними голови правління Промінвестбанку Володимира Матвієнка, у січні 1996 року на «старі» банки припадало 92% бюджетних коштів («Урядовий кур'єр», 1996, №48—49 і № 63—64).

На малюнку верхня крива показує зміни величини статутного фонду банківської системи без урахування НБУ. Нижня крива — зміни суми статутних фондів трьох «старих» банків. Як бачимо, у 1993—1994 роках статутні фонди «старих» банків складали принаймні половину сумарного статутного фонду банківської системи (46% на 1 січня 1995 року). На 1 січня 1996 року частка «старих» банків у статутному фонді банківської системи зменшилася до 28%, а частка «старих» банків разом із двома державними – становила 40%. Це означає, що торішнє зростання статутного фонду банківської системи із 70 до 234 мільйонів екю відбулося значною мірою за рахунок «нових» банків. Можливо, цей факт вказує на нову тенденцію розвитку банківської системи України. Зауважимо, що джерелами даних про банківську систему України є постанови Верховної Ради, які затверджують баланси НБУ і зведені баланси банківської системи, баланси комерційних банків, а також повідомлення офіційних осіб і установ.

1995 року мало місце зростання статутних фондів як «нових», так і «старих» банків. Цей процес тривав і в першому кварталі 1996 року. Цікаво, що нарощування акціонерного капіталу банківської системи відбувалося на тлі поглиблення платіжної кризи.

Одним із найважливіших індикаторів є активи банків і банківської системи в цілому. На жаль, даним щодо активів бракує повноти. Це стосується й багатьох інших показників. Тобто, до «прозорості» банківської системи, про що іноді йдеться, ще, мабуть, далеко. Отож, обмежимося тим, що є. 1995 року активи банківської системи скоротилися в доларовому обчисленні (за офіційним курсом карбованця) з 9253 (на 1.01.95) до 8064 (на 1.01.96) мільйонів доларів, а відношення активів до сумарного статутного фонду зменшилося зі 110 до 26. Скорочення банківських активів (у доларовому виразі) за умов поглиблення економічної кризи цілком зрозуміле. Але це у середньому. Багато банків 1995 року суттєво збільшили свої активи, проте велика питома вага активів «старих» і державних банків у активах банківської системи нівелює протилежні тенденції активів окремих банків.

На 1 січня 1996 року частка сумарних активів трьох «старих» і двох державних банків складала 61,4% активів банківської системи, а відношення суми активів до суми статутних фондів цих п'яти банків дорівнювало 40. Брак даних про активи й статутні фонди Ексімбанку, Ощадбанку і Промінвестбанку не дозволяє розглянути динаміку сумарних показників п'яти найбільших українських банків.

У першому кварталі 1996 року активи багатьох банків скоротилися навіть у карбованцевому вимірі. За такої ситуації значне зростання активів «старих» банків виглядає особливо вражаючим. За три місяці активи банку «Україна» збільшилися в 1,83 раза, а активи Укрсоцбанку — у 2,71 раза! Активи цих двох банків (для Промінвестбанку дані відсутні) склали на 1 квітня 1996 року відповідно 1,73 і 1,75 млрд. доларів (за офіційним курсом карбованця), а відношення активи/статутний фонд — дорівнювало 69 і 326. Останнє число принаймні у 10 разів перевищує значення відповідного показника для всієї банківської системи. Зауважимо, що залучення коштів, обсяг яких дав змогу банкові зі статутним фондом у сумі 4 мільйони екю збільшити свої активи протягом трьох місяців на суму, що еквівалентна більш як одному мільярду доларів США, є, мабуть, безпрецедентним випадком у світовій банківській практиці.

Отже, розподіл українських банків на «нові», «старі» й державні обумовлюється не лише традицією або статусом банку, а й підкріплюється значеннями відповідних показників і ролями банків в економіці України. Інакше кажучи, належність до тієї чи іншої категорії банків визначальна для українських банків. Отож «новим» банкам залишається мріяти стати «старими» а «старим» – прагнути зберегти статус-кво. Допоки існуватиме розподільча економіка.

Сергій РОЖКОВ.

Еліта, нація, держава

Пріоритет потрібен. Та який?

Газета «Голос України» запровадила і послідовно веде важливу рубрику — «Еліта, нація, держава». Та не всі міркування авторів, чи точніше — пропозиції, з нашої точки зору, можуть дати позитивні результати в процесі відродження—утвердження Української держави.

По-перше, хибним є наголос, який зроблено в ідеї розбудови Української держави. Існування власної держави для кожного народу — не просто чинник його психологічного і морального комфорту (хоча і це важливо), а передусім — інструмент, причому дійовий, з допомогою якого поліпшують соціально-економічне життя народу. Тому ідеологія розбудови Української держави як самодостатньої цінності є хибною. Вона може мати сенс лише за умови, що сприятиме «розбудові» українського народу, забезпеченню його щасливого життя. Тобто у схемі взаємовідносин між державою і суспільством є все ж таки головним останнє. Тобто суспільство. І треба говорити про відродження суспільства, українського народу, а потім вже про державу як необхідний момент першого процесу.

Бо інакше державу перетворюємо на фетиш, в жертву якому приносимо реальні людські долі і навіть життя. Час, коли люди є лише засобом, «гноєм» для побудови «світлого майбутнього», здається, минув з розпадом колишньої комуністичної системи. І не треба його штучно реанімовувати, навіть під іншими гаслами. Людина, її благо — ось мета кожної держави, а не навпаки.

Отже, як на мене, то використання категорій «нація», «народ» замість поняття «особа» у сучасному лексиконі багатьох політичних лідерів, у тому числі і дописувачів газети на зглаувану тему, також є помилковим. Бо знову ж головним визнається не конкретна людина, її права і свободи, а щось масове, інертне, яким треба керувати, кудись вести. Тобто, знову постає знайома проблема народу і вождів.

До речі, аналіз історичних процесів свідчить: ті народи, які бездумно йдуть за своїми лідерами, підтримують їх небезпечну, авантюрну політику, несуть за це кару. І доволі жорстоку. Чи то їх утягують у війну, чи то масово відправляють у концтабори, чи то винищують штучним голодом. І те саме відбувається, коли замість мислячих людей, індивідуумів роблять бездушний натовп, якому потрібен політичний погонич-деспот.

Таким чином, вільна, ідеологічно толерантна і врівноважена людина, яка усвідомлює свої інтереси як окремої особистості, а не просто як механічної частки чогось більшого й аморфного, є основою будь-якої нації і держави. Певна річ, у даному разі мова не йде про те, щоби відкидати почуття причетності до певної нації, держави — як умови самоідентифікації кожної особи і всіх інших моральних аспектів, пов'язаних з цією проблемою. Маємо на увазі інше: щоби за таких умов не тільки громадянин існував для держави, а й держава — для громадянина, щоб останній був альфою й омегою всіх її чинників.

На жаль, такого громадянина поки що в Україні немає. Причини відомі — і не будемо на цьому зупинятись. А ось щоб підняти народ з колін, дати йому можливість усвідомити себе як вищу цінність, потрібен час, відповідні економічна і політична реформи. І, звісно, лідери, яким до снаги це завдання. Тобто, потрібна еліта. Та де її взяти.

На парламент надій мало, бо кожен народ має таку владу, якої заслуговує. Зрештою, який він сам. І нинішній парламент — то віддзеркалення нашого народу з його плюсами і мінусами. Виконавчу владу також важко у повному обсязі назвати уособленням кращих інтелектуальних сил нації. Тому велика відповідальність покладається на перших осіб держави у доборі керівних кадрів для управління справами суспільства.

А вибирати є з кого. В Україні маємо досить потужну науку з добре підготовленими кадрами, великі інтелектуальні сили сконцентровано у вищих навчальних закладах, яскраві лідери вже з'явились у підприємницькому середовищі. Але цей процес селекції еліти треба обов'язково поєднувати зі створенням для всього іншого населення умов, за яких воно самостійно вчилося б вести свої справи, відповідати за себе. А не сподіватися на милість якогось доброго дядечка.

Як відомо, за сімдесят років Радянської влади більшість із нас втратила навички дбати самому за себе, переклавши здебільшого турботу за завтрашній день на плечі держави (за що остання, до речі, тепер і розплачується). А рецепти відновлення почуття господаря, людської гідності, а отже, і можливості самим облаштовувати власне життя, відомі: це здоровий індивідуалізм, приватна власність, можливість самому себе захищати — право на володіння зброєю, незалежна (справді незалежна!) судова система і поділ влади за об'єктивної потреби посилення (саме на етапі реформування економіки) однієї з її гілок — виконавчої. Лише за таких умов, пройшовши школу самостійного відтворення особистості, людина серед інших рівних, які пройшли таку саму школу, вибере найдостойніших. Народ перестане шукати собі поводирів, бо він сам буде для себе поводирем, сам буде відповідати за своє життя, за своє майбутнє.

Таким чином, основою відродження нації і держави є не просто народ, а кожний окремо взятий громадянин, негаразди якого, навіть найменші, мають стати найпершою турботою для державної влади. А не тільки проблеми функціонування державної мови, як це нерідко ще доводиться чути. До речі, активне мусування цієї пекучої теми — хочуть того автори чи не хочуть — на тлі занепаду економічного життя в країні відволікає людей від справді потрібних справ, які можуть істотно поліпшити наше життя.

Ні, я чудово усвідомлюю важливість і потребу утвердження української мови як державної для відродження української нації. Але не треба ставити воза перед кіньми, тим паче — хай уже дарують мені читачі за цей каламбур — коні ледве дихають.

І останнє. Міцна — демократична, правова — держава базується на міцному суспільстві, на вільному і заможному громадянинові. В усіх інших випадках така держава може бути лише тоталітарною.

Олег БОГІНИЧ,
старший науковий співробітник Інституту держави і права НАН України, кандидат юридичних наук.

Під один гребінець...

(Початок на 1-й стор.).

Будапешт поступово стає столицею різних міжнародних криміногенних угруповань. «Голос України» вже повідомляв про окремі з них та їх діяння. А кількість організованих злочинних банд на території сусідньої держави зростає. Зокрема, за рахунок «вигнанців» з Чехії, яких наступально витісняє сюди празька поліція. Наслідуючи приклад колег, більш жорсткі контрольні та інші заходи почали застосовувати до іноземних громадян, насамперед з країн колишнього Союзу, угорські стражі порядку. В цьому я недавно переконався й сам.

... Службову «сімку» припаркував на одній з центральних вулиць Будапешта: мав ділову зустріч. Раптом звідкілясь вигулькнула поліцейська машина і пригальмувала прямо в «лоб» до моїх «Жигулів» (щоб, бува, не втік). Два поліцейські попросили показати документи. Незважаючи на службову візу в паспорті та акредитаційну картку, в якій, до речі, Міністерство закордонних справ Угорщини просить всі офіційні органи країни сприяти пред'явнику документа, поліцейські ретельно обшукали мою машину, потрясли дипломат. Не знайшовши, до чого б прискіпатися, неохоче ретирувались.

Трохи дивна «допомога», чи не так? Добре, що під час цієї «процедури» не з'явився мій іноземний партнер: що подумав би? А недавно угорська поліція затримала двох молодих українських громадян — членів національної збірної, чемпіонів світу та Європи з боротьби самбо Ростислава Борисенка та Олександра Куспиша («Голос України» 17 травня інформував про це). Їх протримали за гратами 17 діб. І тільки втручання Посольства України в Угорщині, особисто Надзвичайного й Повноважного Посла Дмитра Ткача дозволило звільнити юнаків з тюрми. Тепер вони очікують суду, який і має визначити, хто винен у цій конкретній ситуації. Тому утримаюсь від коментарів щодо чинності дій поліції, щоб не звинуватили в тиску на служителів Феміди. Зазначу тільки очевидне: докладно ознайомившись зі справою, Генеральний прокурор Угорщини доктор Дьорді Калман Дьонді вже за дві години звільнив Борисенка та Куспиша з-під варти. Прийнято також рішення про передання справи на розгляд не угорських, як передбачалося раніше, а українських судових органів. За матеріальної допомоги посольства спортсмени викупили з камери схову особистий багаж (хоч це мали зробити офіційні власті), Дмитро Ткач за власні гроші купив хлопцям квитки на поїзд, і тільки в такий спосіб чемпіони успішно дістались України.

Поцікавився думкою про цю конкретну справу і проблеми перебування наших громадян в Угорщині загалом у завідувача консульського відділу посольства України в УР Юрія ФАСТОВЦЯ. Ось що він відповів:

— Як відомо, спортсменів затримали 29 квітня. У встановлені консульською конвенцією строки угорська сторона не повідомляла нам про це. До речі, це не перший випадок, коли партнери порушують термін інформування посольства щодо заарештування наших громадян, нещасних випадків тощо. Тільки після офіційної ноти в МЗС Угорщини та листа до Головного поліцейського управління УР 12 (!) травня посольство одержало відповідь, що Р. Борисенко та О. Куспиш утримуються під вартою в камері попереднього ув'язнення. До речі, затримані не раз зверталися до угорських правоохоронців з проханням дозволити зв'язатись з українським посольством. Але їм чомусь було відмовлено.

Одну ніч перед від'їздом на батьківщину хлопці провели в посольстві. Вони настроєні рішуче: якщо суд визнає їх невинними, то вимагатимуть відшкодування моральних та матеріальних збитків. Адже близько 20 діб без належних тренувань для спортсменів такого рівня — чимала перерва. До того ж Борисенко не потрапляє на рейтинговий чемпіонат Європи з дзюдо, що може завадити його участі в Олімпійських іграх в Атланті.

А загалом перебування наших громадян в Угорщині не буває нових проблем. На жаль, в УР останнім часом почастішали випадки пограбувань, крадіжок, навіть убивств, здійснених вихідцями з країн СНД, у тому числі українцями. «Голос України» писав про розборки зі стріляниною на вул. Сентендреї, грабіжницькі дії окремих злочинних груп із Закарпаття тощо. Днями у пресі з'явилося повідомлення про черговий «наліт» на двох пасажирів поїзда «Будапешт—Москва», у яких бандити відібрали 8400 доларів США та 3 тисячі німецьких марок. Двох злочинців затримано. Це, з'ясувалося, були 23-річний білорус та 22-річний молдаванин. Третій з грошима ще в бігах. Дуже сподіваюся, що він не українець. А то угорська преса, буває, не розібравшись, заявляє: «Злочин здійснив громадянин України». А потім з'ясовує, що це — громадянин іншої країни СНД. Так поступово формується негативний імідж українських громадян. До речі, «Голос України» теж порушував цю проблему. («Наш турист у шапці-вушанці і з гранатою в руках», 1 квітня 1990 року.) Звертали увагу угорської сторони на тисячі «проколів» мас-медіа і посольство, і постійний представник МВС України в Угорщині Володимир Сірик.

Звичайно, контроль за дотриманням вимог законодавства країни, на території якої перебуваєш, потрібний. Але також у рамках закону. Бо не всі ж, хто приїжджає в Угорщину з України, — рекетири, бандити та крадії. Переважна більшість наших туристів, ділових людей — законослухняні. Не варто стригти всіх під один гребінець.

Микола ГОРВАТ.

Будапешт.

***Від редакції:** Кореспондент «Голосу України» Валентина Писанська попросила прокоментувати цю ситуацію заступника начальника консульського управління МЗС України Володимира Бондаря та Надзвичайного і Повноважного Посла Республіки Угорщини в Україні Лоранда Тота.*

***Володимир БОНДАР:** На жаль, таких випадків щодня у різних країнах світу з громадянами України буває чимало. І знову ж таки, на жаль, їх затримують небезпідставно, хоч і таке можливе. Але якщо це сталося, то громадяни України повинні пам'ятати: від тих, хто їх затримав, слід вимагати присутності українського консула в країні перебування і всі переговори вести через нього.*

***Лоранд ТОТ:** Я не можу коментувати цей конкретний випадок, бо не володію необхідною інформацією. Цілком можливо, що обидві сторони припустилися помилки.*

Турбує інше: дедалі частіше доводиться займатися справами, пов'язаними зі злочинністю, замість того, щоб більше приділяти уваги розвиткові економічних і культурних зв'язків між нашими країнами. Прикро ще й тому, що посольство Угорщини в Україні робить усе для того, щоб у цій країні імідж українців був позитивний. Для цього є всі підстави.

Портрет

Президент з палітрою в руці

ВАЖКО змалювати словами її гарне обличчя, відблиск очей, що раз у раз змінюються залежно від настрою, теми розмови, навіть від погоди за вікном, — то вони світяться-сміються, то раптом спохмурніють, мов осінь, а то застигнуть у світлій літній зажурі. Саме такі моменти майстерно ловить вона, зображуючи на полотні тих, хто їй позує: так і бачиш їхню неповторність, що виходить ніби зсередини, очищена від болючих буденних нашарувань. Бачиш Людину, яку, смію твердити, художниця не тільки розуміє — любить.

Любов до оточуючих виразно бачу і в останньому задумі Серафими Сенкевич: вона — одна із засновниць і перший президент Миколаївського клубу художниць. Бо серед колег є початківці, не вельми знані, які потребують доброго слова, поради й допомоги.

Сама Серафима Федорівна йшла до визнання крутими стежками! Значно крутішими, ніж оті, що ведуть з її рідного села Олишкани, з долини річки Чорної на північному сході Молдови, де провела своє дитинство. Нині, не забуваючи мови рідної, добре знає, шанує й українську та російську. І всіляко підтримує свого чоловіка Віктора Бандуру — активіста товариства «Просвіта», який прагне відстояти права української мови у школах та вузах «російськомовного» Миколаєва.

Довгі роки Серафима Сенкевич наполегливо працювала, не цураючись «чорної роботи» й уперто йшла до визнання. Миколаїв став її постійною «гаванню». Саме тут вона створила десятки найпомітніших полотен. Не тільки портретів. Пейзажі, всотані ще в дитячу душу, — то її трепетне захоплення на все життя.

Задум про клуб художниць набув такого резонансу, на який і не сподівалися. Художницю гаряче й по-діловому підтримали міськвиконком, облдержадміністрація, громадські організації. А Миколаївський український театр драми і музичної комедії, очолюваний заслуженим діячем мистецтв України Миколою Берсоном, провів бал-презентацію нового об'єднання. На яскравому грандіозному святі тепло й дотепно було представлено перших членів клубу — художниць Юлію Гур'єву і Вікторію Ряснянську, Ольгу Гоголь та Марію Малкову, Ларису й Надію Мандрикових, Інну Кушніренко й Тетяну Купцову, Інну Макушину і Галину Мірошниченко, Лідію Іваницьку й саму Серафиму Сенкевич.

— Ну, а тепер, президенте клубу, лише встигай крутитися, — напівжартома каже собі Серафима Федорівна, — адже турбот вистачить і на будні, й на свята.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

На фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО: Серафима Сенкевич.

Про те, що було і буде

«Заплакані вікна»

Під такою назвою в Івано-Франківському музично-драматичному театрі імені І.Франка відбулася прем'єра нової вистави прикарпатського письменника Степана Пушика за мотивами новел Василя Стефаника. Поставив п'єсу режисер Анатолій Канцедайло, а художнє оформлення здійснив Микола Данько. Присвячена вистава 125-річному ювілеєві В.Стефаника.

На фото Володимира МИГОВИЧА (Укрінформ): сцена з вистави.

Уїк-енд у джазових ритмах

У Полтаві пройшов фестиваль мистецтв, організований зовнішньоекономічною інвестиційною компанією «Конвалія». Його девіз — «Джаз — за екологію». В рамках цієї музичної події відбулися науково-практична конференція «Екологія і мистецтво», а також всеукраїнський конкурс джазових колективів і виконавців. До речі, конкурс було занесено до міжнародної енциклопедії «Джаз-96». Увінчався фестиваль великим гала-концертом, що тривав п'ять годин.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Вірність «старій добрій» класиці

Міжнародний центр культури та мистецтв у Будинку органної та камерної музики презентував концерт дитячого зразкового хору «Веснівка» під керівництвом Жанни Сосновської.

Нинішнього року хору виповнилося шість років. День народження «Веснівка» відзначила в гастрольному турне по США. Це були вже четверті (після Республіки Крим, Молдови та Угорщини) гастролі аматорського хору. У репертуарі молодих виконавців — класичні твори Рамо й Моцарта, Бріттена та Перселла, сучасні джазові аранжування, спадщина українських та російських композиторів.

Лос-Анджелес ніколи не почув би професійного співу дітей з далекої України, якби не спонсорська підтримка директора Міжнародного центру культури та мистецтв Володимира Олянюка (Київ), директора подорожньої агенції «Поліна портфоліо» Поліни Євзерової (Лос-Анджелес), телевізійної компанії «Солар» (Київ) та ряду польських підприємців.

Ольга ВІТЕР.

Погода на вихідні

8 червня в Україні без опадів. Вітер північний, 7—12 метрів на секунду, у східних областях пориви до 15—18 метрів на секунду. Температура вдень 21—25, на Закарпатті до 30 градусів. Вночі 10—15 градусів.

9 червня погода істотно не зміниться. Вітер північний. Без опадів.

Український гідрометцентр.

Астрологічний прогноз на 10—16 червня

МАЙБУТНІЙ тиждень — час підбиття підсумків, показник досягнутого вами рівня. Ваш діловий імідж треба змінити на менш консервативний. У вашій зовнішності має прозирати готовність до контактів, оскільки дуже багато залежить від мистецтва спілкування. Невимушеність, дотепність, поінформованість полегшує розв'язання проблем.

ОВЕН (21.03 — 20.04). Цього тижня Овен може завести корисні знайомства, дати слушні поради іншим, здійснити вдалі угоди в рамках закону. Поїздки будуть прибуткові. Для тих, хто народився у квітні, найсприятливіший день тижня — понеділок, а для тих, хто у березні, — субота.

ТЕЛЕЦЬ (21.04—20.05). Якщо ви зібралися зробити покупку, то перевагу віддавайте імпортним товарам. У тих, хто народився у квітні, найвигідніші угоди можливі у вівторок — за умови, що ви не афішуватимете їх. І до шлюбних і до ділових партнерів поставтеся якомога уважніше в п'ятницю.

БЛИЗНЮКИ (21.05 —21.06). У самостійних діях Близнюків є деяка доля ризику. Можливо, ризик буде виправданий у вівторок. У п'ятницю підвищується негативний вплив стресів на ваше здоров'я, тому намагайтеся володіти собою. Це більше стосується тих, хто народився у травні. Найсприятливіший день — субота.

РАК (22.06 — 21.07). Відчуття задоволення Раку може дати спілкування з високим мистецтвом. Першу половину тижня бажано провести в богемній обстановці, а другу — наодинці з собою або в сім'ї.

ЛЕВ (22.07 — 22.08). Ви можете вразити оточення винахідливістю. У тих, хто народився у серпні у понеділок можливе знайомство з майбутнім чоловіком (дружиною). Своє прагнення до оригінальності у п'ятницю краще не демонструвати оточуючим. Це буде доречніше у суботу.

ДІВА (23.08 — 22.09). Ваші честолюбні поривання можуть бути задоволені лише у тому разі, коли ви дійсно відповідаєте поставленим вимогам. У вівторок можуть здійснитися мрії у тих, хто народився у середині вересня.

ТЕРЕЗИ (23.09 — 22.10). У понеділок можливе знайомство з впливовим чоловіком, і ваша ініціатива тут відіграє не останню роль. Це більше стосується тих, хто народився у жовтні. В першій половині тижня дещо підвищена вірогідність стресів.

СКОРПІОН (23.10 —22.11). У вас досить висока вірогідність укласти шлюб з розрахунку. Можливо, підвищаться вимоги ділових чи шлюбних партнерів. Розслабитися вам вдасться не раніше, ніж у неділю. У народжених у жовтні дуже небезпечна п'ятниця.

СТРІЛЕЦЬ (23.11 — 21.12). На першому місці в цей період може опинитися любовне ставлення до шлюбного партнера. Кохання у відповідь додасть йому сил. Найважчий день — п'ятниця.

КОЗЕРІГ (22.12 — 20.01). Ретельне виконання своїх щоденних обов'язків, швидше за все, — головна турбота Козерога. Найвдаліший день обіцяє бути у вівторок, особливо якщо ви народилися в середині січня. Будьте уважні до свого самопочуття у понеділок і неділю.

ВОДОЛІЙ (21. 01. — 19.02). Протягом всього тижня вас супроводжуватиме успіх. Вдалі знайомства, у тому числі й з вашої ініціативи, можуть відбутися у суботу, яка для вас — найвдаліший день.

РИБИ (20.02 —20.03). Більше часу треба проводити вдома. А якщо ви збираєтеся у відпустку, то поїдьте до свого родового гнізда. Якщо цей тиждень вимагатиме від вас надмірного напруження сил, то на відпочинок розраховуйте у неділю.

Афіша вихідних днів

● *Київ*

Національний російський драматичний театр імені Л. Українки: субота — комедія О. Арбузова «З вами небезпечно мати справу...»; неділя — комедія А. і Б. Стругацьких «Жиди міста Пітера».

Національна філармонія: неділя — концерт Київського камерного оркестру під керуванням Романа Кофмана (у залі Українського дому).

Театр на Липках: субота — музична казка С. Прокоф'єва «Кіт у чоботях»; неділя — музична казка Е.- Т.-А. Гофмана «Лускунчик».

● *Донецьк*

Академічний театр опери та балету: субота — опера Дж. Верді «Травіата»; неділя — оперета Й. Штрауса «Циганський барон».

● *Одеса*

Академічний театр опери та балету: субота — балет І. і Ю. Ковачів «Бембі» (о 12 годині), опера П. Масканьї «Сільська честь» (о 18 годині); неділя — балет Р. Щедріна «Коник-горбоконик»(о 12 годині), опера П. Чайковського «Іоланта» (о 18 годині).

Театр музкомедії імені М. Водяного: субота — оперета І. Дунаєвського «Біла акація»; неділя — оперета П. Абрахама «Бал в Савойї» (о 18 годині).

Початок вистав о 19 годині.

Понеділок, 10 червня

Перша програма УТ

14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Худ. фільм «Недоладні канікули».
17.25 Монітор. Телебачення про телебачення.
17.45 Закон є закон.
17.50 Ні пуху, ні пера.
18.20 Акценти.
18.50 Мікро Фон.
19.00 УТН.
19.15 Олімп.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». До 60-річчя Ю. Іллєнка. Худ. фільм «Білий птах з чорною відзнакою».
23.30 Закон є закон.
23.35 УТН.
23.45 Телегра «Програма передач на завтра».
23.55 Наш час.
0.00 Колискова для дорослих.
0.05 Теніс. Міжнародний турнір серії «Сателіт». Півфінали.
0.50 Нічний канал. Худ. фільм «Дитячий майданчик».

ГРТ

Телеранок.
Президентські вибори-96.
Телеранок (продовження.)
8.00 Новини.
8.15 «Секрет тропіканки». Серіал.
9.05 Променад.
17.00 Новини.
17.20 «Секрет тропіканки». Серіал.
18.10 Година пік.
18.35 За київським часом.
19.05 Ми.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Президентські вибори-96.
21.05 Фантастичний серіал «Віртуальна реальність».
22.05 До і після...
22.55 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Румунії — збірна Франції. У перерві — Новини.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна у світ. Міжнародна програма.
8.35 Закон є закон.
8.40 Худ.фільм «Спортсвуд».
10.20 Сага про вітрила. Передача 1.
10.50 Основний Закон: громадське обговорення проекту Конституції України.
11.05 Свічадо.
Запитуйте — відповідаємо.
Телеанонс.
11.55 Док.фільм «Сни про Гріна».
12.25 Світовий детектив. «Демпсі і Мейкпіс».
13.25 Прогноз погоди.
13.30 Круті новини.
13.45 Телеанонс.
13.50 Вікна. Новини.
Худ. телефільм «Сімнадцять миттєвостей весни». 11 серія.
Шлях до власності. Житомирський варіант.
15.25 Закон є закон.
15.30 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00 Грані.
17.30 Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
18.00 СІТ. Новини.
18.10 З любов'ю.
18.30 СНН. Новини.
19.00 СІТ. Спорт у світі.
19.05 Основний Закон: громадське обговорення проекту Конституції України.
19.20 Телеанонс.
19.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Кажуть...
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Добрий вечір. Хіт-парад «Най-най-най». Жіночий клуб «Людмила».
21.40 Конституція України: якою їй бути.
22.10 По ділу. Економічна програма.
22.30 Вікна. Новини.
22.45 Світовий детектив. «Демпсі і Мейкпіс».
23.45 Закон є закон.
23.50 СІТ. На грані доби.
0.00 Шоу самотнього холостяка.

Вівторок, 11 червня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Гімнастика.
7.55 Експрес-інформ.
8.10 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
10.10 Україна сьогодні.
10.40 Доброго вам здоров'я.
11.00 Мультфільм.
11.10 Олімп.
11.40 Богема.
12.00 УТН.
12.10 Полудень.
12.55 Студія «1 плюс 1». До 60-річчя Ю. Іллєнка. Худ. фільм «Білий птах з чорною відзнакою».
14.35 Закон є закон.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
16.45 Особняки Французького бульвару.
17.05 Теніс. Міжнародний турнір серії «Сателіт». Фінал.
17.40 Закон є закон.
17.45 Літературна карта України.
18.15 Портрет на фоні... В. Гриньов. Передача 2.
18.45 Фінансовий огляд.
19.00 УТН.
19.15 «Право». Тележурнал.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Історичний фільм «Викрадені небеса» (США).
23.45 Закон є закон.
23.50 УТН.
0.00 Телегра «Програма передач на завтра».
0.10 Наш час.
0.15 Колискова для дорослих.
0.20 Нічний канал. Худ. телефільм «Мина Мазайло». 1 серія.

ГРТ

5.00 Телеранок.
7.30 Президентські вибори-96.
7.50 Телеранок (продовження).
8.00 Новини.
8.15 «Секрет тропіканки». Серіал.
9.05 За київським часом.
17.00 ТБ-імпресаріо.
17.20 «Секрет тропіканки». Серіал.
18.10 Година пік.
18.35 За київським часом.
19.00 Тема.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Президентські вибори-96.
21.10 Влада і слава. Микола Другий. Фільм «Спокутна жертва»..
23.20 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Туреччини — збірна Хорватії.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна. Новини.
8.20 Закон є закон.
8.25 Шоу самотнього холостяка.
8.45 Телеанонс.
8.50 Прогноз погоди.
8.55 Фортепіанний концерт.
9.25 Телеанонс.
9.30 Док.телефільм «Сповідь».
9.50 Телеанонс.
9.55 Сага про вітрила. Передача 2.
10.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Основний Закон: громадське обговорення проекту Конституції України.
11.35 Телеанонс.
11.40 Док.телефільм «Чекайте на білих лебедів».
12.00 Мультсеріал для дітей «Кенді».
12.25 Худ.фільм «Спостерігач».
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ. телефільм «Сімнадцять миттєвостей весни». 12 серія.
15.10 Всяка всячина.
15.25 Закон є закон.
15.30 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00 Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
17.30 Док.фільм «Закон».
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Док.телефільм «І тембри, і вогонь».
18.25 Телеанонс.
18.30 СНН. Новини.
19.00 СІТ. Спорт у світі.
19.05 Подорож у...
19.20 Телеанонс.
19.25 Худ. телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Кажуть...
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Добрий вечір. Свіжий погляд на історію. Про кіно.
21.40 Конституція України: якою їй бути.
22.10 ТБ-імпресаріо.
22.30 Вікна. Новини.
22.45 Закон є закон.
22.50 Вітражі.
23.35 Док.фільм «Театр Параджанова» (0.00 СІТ. На грані доби).

Середа, 12 червня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Гімнастика.
7.55 Експрес-інформ.
8.10 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
9.10 Фінансовий огляд.
9.25 Життя без тютюну.
9.40 Світлиця.
10.00 Дзвони Чорнобиля.
10.30 Подіум.
11.00 Нова техніка — селу.
11.30 Классік-прем'єр.
12.00 УТН.
12.10 Студія «1 плюс 1». Історичний фільм «Викрадені небеса» (США).
14.10 На шляху співробітництва.
14.25 Закон є закон.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Чарівна регата.
16.45 Мультфільми.
17.05 Док. фільм «Храм душі людської».
17.30 Гра в класики.
18.00 Співає народна артистка України Є. Мірошниченко.
18.10 Закон є закон.
18.15 Футбол плюс.
18.35 Вулик пана Савки.
18.50 Мікро Фон.
19.00 УТН.
19.15 М-Обсерваторія.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Ф. Шопен. Танці для Айседори.
22.10 Спорткур'єр.
22.20 Худ. фільм «Імітатор».
23.50 Закон є закон.
23.55 УТН.
0.05 Телегра «Програма передач на завтра».
0.15 Наш час.
0.20 Колискова для дорослих.
0.25 Нічний канал. Худ. телефільм «Мина Мазайло». 2 серія.

ГРТ

6.30 Телеранок.
8.00 Новини.
8.15 О. Даль у пригодницькому фільмі «Земля Санникова».
9.45 За київським часом.
16.25 Док. детектив «Постріл у Нюрнберзі».
17.00 За київським часом.
17.20 «Постріл у Нюрнберзі» (продовження).
17.55 Влада і слава. Фільм «Петро Перший». 1 серія.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 2 серія фільму «Петро Перший».
22.30 Святковий концерт.
0.00 Новини.
0.10 Футбольний клуб зірок російської естради «Старко» представляє...

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна. Новини.
8.20 Закон є закон.
8.25 Вітражі.
9.10 Дитяча розважальна програма «Хочу ще».
9.25 Бізнес-форум.
9.55 Сага про вітрила. Передача 3.
10.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 ТБ-імпресаріо.
11.40 Стоп.
12.10 Мультсеріал для дітей «Кенді».
12.35 Худ.фільм «Дивна жінка». 1 частина.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.телефільм «Небезпечний поворот». 1 серія.
15.10 Телеанонс.
15.15 Прогноз погоди.
15.20 Закон є закон.
15.25 Телеанонс.
15.30 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00 Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
17.30 Док.фільм «Закон».
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Всяка всячина.
18.30 СНН. Новини.
19.00 СІТ. Спорт у світі.
19.05 Кодекс.
19.20 Телеанонс.
19.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 По ділу.
20.30 Вікна. Новини.
20.50 На всі боки.
21.10 Комп'ютер Х.
21.40 Конституція України: якою їй бути.
22.10 Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
22.30 Вікна. Новини.
22.45 Закон є закон.
22.50 Саундпарк.
23.20 Худ.фільм «Випадок на річці Дирк» (0.10 СІТ. На грані доби).

Четвер, 13 червня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Гімнастика.
7.55 Експрес-інформ.
8.10 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
9.10 «Право». Тележурнал.
9.40 «Пороги». Телеальманах.
10.10 Мультфільм.
10.20 Затока пруг.
10.50 Для дітей. Худ. фільм «Літо у Черепашці». 1 серія.
12.00 УТН.
12.10 Полудень.
12.55 Худ. фільм «Літо у Черепашці». 2 серія.
14.25 Закон є закон.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все-всім».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Лего-експрес.
17.00 Мультфільм.
17.10 Фінансовий огляд.
17.30 Футбол. Чемпіонат України. «Динамо» — «Нива» (Тр.) У перерві — 18.15 УТН.
19.15 Від «Перехрестя» — до успіху.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Фільм А. Вайди «Людина із заліза».
0.25 Закон є закон.
0.30 УТН.
0.40 Телегра «Програма передач на завтра».
0.50 Наш час.
0.55 Колискова для дорослих.
1.00 Нічний канал. Кінокомедія «Шкура».

ГРТ

5.00 Телеранок.
7.40 Президентські вибори-96.
7.50 Телеранок (продовження).
8.00 Новини.
8.15 «Секрет тропіканки». Серіал.
9.00 За київським часом.
15.55 Музичні новини.
16.15 Люди і гроші. Фінансовий огляд.
16.30 Автоновини.
16.50 Лідер. Формула успіху.
17.20 «Секрет тропіканки». Серіал.
18.05 Година пік.
18.30 За київським часом.
18.55 «Чоловіча розмова». Авторська програма Е. Рязанова.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Президентські вибори-96.
21.10 Влада і слава. Микита Хрущов. Фільм «Сірі вовки».
0.25 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Болгарії — збірна Румунії. 2 тайм.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна. Новини.
8.20 Закон є закон.
8.25 Шлях до ринку.
9.05 Док.телефільм «Скарбниця Дагестану».
9.20 На всі боки.
9.40 Альтернатива.
10.10 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.10 Комп'ютер Х.
11.40 Док.телефільм «Грішна Дозя з Кріворівні».
12.10 Прогноз погоди.
12.15 Хорові твори М. Леонтовича.
12.40 Худ.фільм «Дивна жінка». 2 частина.
13.45 Телеанонс.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.телефільм «Небезпечний поворот». 2 серія.
14.55 Телеанонс.
15.00 Історія Києва. Фільм 11 «Під наглядом».
15.20 Прогноз погоди.
15.25 Закон є закон.
15.30 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00 Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
17.30 Док.фільм «Закон».
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Круті новини.
18.30 СНН. Новини.
19.00 СІТ. Спорт у світі.
19.05 Запитуйте — відповідаємо.
19.20 Телеанонс.
19.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Кажуть...
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Добрий вечір. Генії третього роду. Тлумачення снобачень.
21.40 Конституція України: якою їй бути.
22.10 Постскриптум.
22.30 Вікна. Новини.
22.45 Закон є закон.
22.50 Фешн-клаб.
23.20 ЧІЗ.
23.40 Музичні новини.
0.00 СІТ. На грані доби.
0.15 Худ.фільм «Найважливіша персона».

П'ятниця, 14 червня

Перша програма УТ

6.00 Анонс-кліп.
6.05 Світ за вчора.
6.15 Агромагазин.
6.25 Анонс-сенс.
6.45 Доброго ранку, Україно.
7.45 Гімнастика.
7.55 Експрес-інформ.
8.10 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
9.10 Фінансовий огляд.
9.25 Студія «1 плюс 1». Фільм А. Вайди «Людина із заліза».
12.00 УТН.
12.10 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє. Здобутки моди. 1 частина.
13.00 Мультфільм «Горбоконик».
14.15 Закон є закон.
14.40-15.40 Національна Академія наук України. Електронна комп'ютерна газета «Все — всім».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Зелен-світ. І Міжнародний фестиваль-конкурс народного танцю.
17.00 Мультфільм.
17.15 Четверта влада.
17.45 Артмайдан.
18.15 Ближче до діла.
18.50 Мікро Фон.
19.00 УТН.
19.15 П'ятий кут.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Династія».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». До 55-річчя І. Миколайчука. «Така пізня, така тепла осінь».
23.20 Закон є закон.
23.25 Спорткур'єр.
23.35 УТН.
23.45 Телегра «Програма передач на завтра».
23.55 Наш час.
0.00 Колискова для дорослих.
0.05 Грін Грей.
0.35 Нічний канал. Студія «1 плюс 1». Кіно не для всіх. «Козячий ріг».

ГРТ

5.00 Телеранок.
7.35 Президентські вибори-96.
7.50 Телеранок (продовження).
8.00 Новини.
8.15 «Секрет тропіканки». Серіал.
9.00 За київським часом.
16.30 Київ-транзит.
17.00 Кримінальна хроніка.
17.20 «Секрет тропіканки». Серіал.
18.15 За київським часом.
18.45 Поле чудес.
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Президентські вибори-96.
21.10 Погляд.
22.05 Д. Харатьян у детективі «Чорний квадрат».
0.10 Новини.
0.20 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Португалії — збірна Туреччини. 2 тайм.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна. Новини.
8.20 Закон є закон.
8.25 Програма «М».
8.45 Фешн-клаб.
9.15 Стоп.
9.45 Док.фільм «Великі і неповторні».
10.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.20 Шоу довгоносиків.
11.50 Гонки на виживання.
12.20 Худ.телесеріал «Посмішка ящірки». 37 серія.
13.15 Концерт української пісні.
13.45 Телеанонс.
13.50 Вікна. Новини.
14.00 Худ.телефільм «Небезпечний поворот». 3 серія.
15.10 Історія Києва. Фільм 12 «Напередодні».
15.25 Закон є закон.
15.30 Всеперемагаючий голос віруючого.
17.00 Мультсеріал «Дон Койот і Санчо Панда».
17.30 Док.фільм «Закон».
18.00 СІТ. Новини.
18.15 Основний Закон: громадське обговорення проекту Конституції України.
18.30 СНН. Новини.
19.00 СІТ. Спорт у світі.
19.05 Фактор «Як».
19.25 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
20.20 Кажуть...
20.30 Вікна. Новини.
20.50 Добрий вечір. Гумористичний дайджест.
21.40 Конституція України: якою їй бути.
22.10 Прем'єра. Історія Києва. Фільм 13 «Відгомін».
22.30 Вікна. Новини.
22.45 Бізнес-форум.
23.15 Закон є закон.
23.20 Буря у склянці.
23.50 Київ-транзит.
0.20 СІТ. На грані доби.
0.35 Музичний простір.

Субота, 15 червня

Перша програма УТ

7.30 Анонс-кліп.
7.35 Гімнастика.
7.45 Світ за вчора.
8.00 Блага вість з Ріком Реннером.
8.30 Телефільм «Іван Миколайчук. Тризна».
9.30 Наш час.
9.35 Україна сьогодні.
10.05 Вікторина.
10.25 Мультфільм.
10.35 Хочу стати зіркою.
10.55 Доброго вам здоров'я.
11.15 Рідна мова.
11.30 Наше коло.
12.00 Бар «Чорний кіт».
12.30 Щотижня.
12.45 Карусель і капуста.
13.00 Телефестиваль дитячої пісні «Надія»-96. 2 тур. 2 частина.
13.30 Дискусії лідерів.
14.00 Фестиваль «Золоте курча». Худ. фільм «Золотий годинник».
15.30 Суботній «Мікро Фон».
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.20 Шлягер-96.
17.15 Закон є закон.
17.30 Весь світ театру. П'яте мистецьке Березілля. Імпровізація 1.
18.00 Фант-лото «Надія».
18.30 Вікно в Америку.
19.00 УТН. Регіони.
19.15 Туті.
19.45 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Авіапошта».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Пригодницький фільм за твором Р. Кіплінга «Книга джунглів».
23.45 Закон є закон.
23.50 Канал «Франс Інтернасіональ» представляє. Здобутки моди. 2 частина.
0.40 УТН.
0.50 Телегра «Програма передач на завтра».
1.00 Наш час.
1.05 Колискова для дорослих.
1.10 Нічний канал. Концерт народної артистки України Є. Мірошниченко та її учнів.

ГРТ

7.00 Єралаш.
7.10 В. Меншов та О. Розенбаум у бойовику «Щоб вижити».
9.00 За київським часом.
9.30 Не лови гав.
10.00 Ранкова пошта.
10.35 Смак.
10.55 Московський Кремль. Оружейна палата. Передача 2.
11.25 Фільм М. Михалкова «Анна від 6 до 18».
13.05 У місті Н.
13.35 Автомобіль і я.
14.00 Програма «М».
14.20 Фільм-казка «Русалочка».
15.40 Вікно в Європу.
16.05 Бумеранг.
16.45 За київським часом.
17.05 Золота серія. Рік 1995. «Стомлені сонцем».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Час.
20.45 Що? Де? Коли?.
22.05 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Франції — збірна Іспанії.
0.20 Є. Євстигнеєв у мелодрамі «Нічні забави». 1, 2 серії.

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Вікна. Новини.
8.20 Закон є закон.
8.25 Телесеріал вихідного дня. «Мандрівник».
9.20 Саундпарк.
9.50 Телеанонс.
9.55 Прем'єра док.фільму «Батурин — столиця гетьмана Івана Мазепи» (Укртелефільм).
10.20 Худ.телефільм «Санта-Барбара».
11.15 Світлиця.
11.45 Світи, що зникають.
12.45 Кордон.
13.15 Футбол як футбол.
14.15 Худ.фільм «Полювання на единорога» (з субтитрами).
15.30 Закон є закон.
15.35 Дитяча розважальна програма «Хочу ще».
15.50 Перспектива.
16.35 Наук.-поп.фільм «Після 2000 року».
17.30 СІТ. Новини.
17.45 Телеспортарена.
18.05 Мультсеріал для дітей «Кенді».
18.30 СНН. Новини.
19.00 Параграф.
19.30 Відкритий мікрофон.
19.40 Місто.
20.00 Вечірні розваги для дорослих.
20.30 КІН. Культурологічний тижневик.
21.00 Хіт-рік.
21.30 СІТ. Новини.
21.50 Шоу довгоносиків.
22.20 Гонки на виживання.
22.50 СІТ. Розважальні новини.
23.10 Закон є закон.
23.15 Програма «М».
23.35 Свідок сторіччя.
23.45 Сторінки світового кіно. Худ. фільм «Повернення».

Неділя, 16 червня

Перша програма УТ

7.30 Анонс-кліп.
7.35 Гімнастика.
7.45 Світ за вчора.
8.00 Спортлото України.
8.10 Світлиця.
8.30 У кришталевій чаші.
8.55 Мультфільм на замовлення.
9.55 Наш час.
10.00 Вікторина.
10.20 Юнацьке ток-шоу «Вибрики».
10.50 Служу народу України.
11.20 Невигадані історії.
11.40 Богема.
12.00 Бар «Чорний кіт».
12.30 Всесвітній спортивний огляд «Жиллетт».
13.00 5 студія.
13.15 Закон є закон.
13.20 Альманах «Основа».
13.50 Студія «1 плюс 1». Сеанс у стилі ретро. Режисер О. Мітта представляє фільм «Дзвонять, відчиніть двері».
15.30 Реальність неможливого.
16.00 УТН.
16.10 Наш час.
16.15 Село і люди.
16.45 І тільки музика.
17.00 Лего-експрес.
17.45 Закон є закон.
17.50 І тільки музика.
18.00 Футбол. Чемпіонат Європи. Жінки. Збірна України — збірна Угорщини. 2 тайм.
18.45 Вулик пана Савки.
19.00 УТН.
19.15 Монітор. Телебачення про телебачення.
19.40 Студія «1 плюс 1». Телесеріал «Авіапошта».
20.45 На добраніч, діти.
21.00 УТН.
21.45 Студія «1 плюс 1». Дж. Керрі у фантастичній комедії «Земні дівчата легко доступні» (США).
23.35 Закон є закон.
23.40 Спорткур'єр.
23.50 УТН.
0.00 Телегра «Програма передач на завтра».
0.10 Наш час.
0.15 Колискова для дорослих.
0.20 Нічний канал. Худ. фільм «Шапка».

ГРТ

6.50 Тираж «Спортлото».
7.00 Слово пастиря.
7.15 Єралаш.
7.25 Сміхопанорама.
9.00 За київським часом.
9.30 Доки всі дома.
10.10 Ранкова зірка.
11.00 Час зірок.
11.30 Грай, гармонь улюблена.
12.00 Єралаш.
12.30 Усмішка.
12.45 Правочин.
13.05 Променад.
13.50 Час дізнатись.
14.00 Автоновини.
14.20 Великий театр. Дні і вечори.
15.10 Якось одного разу.
15.20 Клуб мандрівників.
16.10 Мультфеєрверк: «Американський хвіст», «Пригоди Вуді та його друзів».
17.00 Київські мініатюри.
17.20 Щасливий випадок.
18.10 Футбольний огляд.
18.45 Герої Брестської фортеці у фільмі «Я — російський солдат».
20.50 Футбол. Чемпіонат Європи. Збірна Хорватії — збірна Данії. 2 тайм.
22.00 Час.
22.45 Фільм «Собаче серце». 1, 2 серії (23.00 Новини, 0.00 Новини, 1.00 Новини).

Друга програма УТ

8.00 Програма передач.
8.05 Свідок сторіччя.
8.15 Сторінки світового кіно. Худ.фільм «Повернення».
10.00 Телеанонс.
10.05 Закон є закон.
10.10 Акваторія.
10.30 Життєві жарти.
11.00 Національа ліга професіонального боксу представляє. Бій за звання чемпіона світу.
11.40 Крила.
12.00 Недільна ранкова проповідь.
12.30 Худ.фільм «Танці на даху».
13.40 Життя серед життя.
14.05 Сезон. Міжнародний туристичний огляд.
14.25 Благодійний концерт артистів української естради.
15.10 На межі епох.
15.30 Закон є закон.
15.35 Тихоходія.
15.45 Яхад.
16.15 У світі гонок.
16.45 Спортивні новини.
17.15 СІТ. Новини.
17.35 Свічадо.
18.05 Мультсеріал для дітей «Кенді».
18.30 СНН. Новини.
19.00 Альтернатива.
19.30 Прогноз погоди.
19.35 Пригодницький серіал «Окаванго».
20.30 Вікна у світ. Міжнародна програма.
21.00 Моветон.
21.30 СІТ. Новини.
21.50 Програма «М».
22.10 Телеанонс.
22.15 Телесеріал вихідного дня. «Мандрівник».
23.10 Закон є закон.
23.15 СІТ.Тиждень столиці.
23.35 Худ.телесеріал «Посмішка ящірки». 37 серія.

(Друкується з комп'ютерного набору агентства Укрінформ).

ІНФОРМАЦІЯ про проведення перших установчих зборів відкритого акціонерного товариства «Красногорівський вогнетривкий завод»

Відкрите акціонерне товариство «Красногорівський вогнетривкий завод» повідомляє фізичним і юридичним особам України, які придбали акції товариства, що перші установчі збори акціонерів відбудуться 23 липня 1996 року в зимовому БК імені Артема за адресою: місто Красногорівка Донецької області, вулиця Артема.

Початок зборів о 10-00.

Реєстрація учасників від 9-00 до 9-45.

Порядок денний:

1. Звіт голови правління про підсумки фінансово-господарської діяльності товариства за 1995 рік.
2. Звіт ревізійної комісії.
3. Затвердження статуту ВАТ «КрВЗ».
4. Обрання складу спостережної ради.
5. Обрання голови правління ВАТ «КрВЗ».
6. Затвердження внутрішніх нормативних актів.

Для участі у зборах акціонери повинні мати з собою:

документ, який засвідчує особу учасника;

сертифікат акцій;

доручення на право голосування для представників акціонерів, які не можуть прийти на збори, та для юридичних осіб.

Акціонерам, які спізнилися на реєстрацію, картки для голосування не видають.

Довідки за телефонами: (06212) 24-3-59; 24-3-52; 24-221.

Інформація про випуск акцій

відкритого акціонерного товариства «Політ XXI століття»

1. Характеристика емітента

Фірмова назва — відкрите акціонерне товариство «Політ XXI століття»

Р/р № 3467837 в Ленінградському від. ПІБ м. Києва, МФО 322108.

Адреса: 252062, м. Київ, проспект Перемоги, 100/1, тел. 443-88-42, 441-55-30.

Засновано відповідно до рішення засновників від 3 жовтня 1995 р.

Товариство створено з метою залучення позабюджетних коштів до розвитку літакобудування в Україні і задоволення потреб у його роботах і послугах та реалізації на основі отриманого при цьому прибутку економічних і соціальних інтересів учасників товариства й членів його трудового колективу.

Основними завданнями товариства є:

— залучення коштів для інвестицій у розвиток вітчизняного авіабудування шляхом реалізації цінних паперів;

—створення належних умов для освоєння та розвитку виробництва нових видів конкурентоспроможних літальних апаратів, впровадження у виробництво нових технологій авіабудування;

—вирішення питань розвитку інвестиційної діяльності в галузі авіаційної промисловості й належний правовий захист інтересів інвесторів;

—розвиток ринку послуг авіаційного транспорту, авіаційних перевезень та інших авіапослуг;

—здійснення зовнішньоекономічної діяльності, спрямованої на досягнення мети і реалізацію статутних завдань товариства;

—виконання інших робіт (послуг), які не суперечать чинному законодавству України і відповідають предмету діяльності товариства.

2. Дані про емісію цінних паперів

Рішення про випуск акцій прийнято загальними зборами засновників від 25 квітня 1996 р., протокол № 2.

Засновниками акціонерного товариства є юридичні особи, які мають пільги, передбачені статутом товариства.

Обсяг емісії — 152 000 (сто п'ятдесят дві тисячі) простих іменних акцій номінальною вартістю 1000000 (один мільйон) карбованців кожна на загальну суму 152.000.000.000 (сто п'ятдесят два мільярди) крб.

Кількість серій та порядкові номери акцій:

Кількість серій — одна, серія А1, де

А — вид та категорія цінного паперу (проста іменна)

1 — номер емісії (номер 1)

порядкові номери акцій: від 000001 до 152000

Емісія акцій оформляється сертифікатами акцій тієї самої серії.

Акції у кількості 151300 (сто п'ятдесят одна тисяча триста) на суму 151300000000 (сто п'ятдесят один мільярд триста мільйонів) крб, тобто 99,55%, розміщуються серед засновників, 700 (сімсот акцій) на суму 700.000.000 (сімсот мільйонів крб., тобто 0,45%, підлягають вільному продажу юридичним та фізичним особам.

У рахунок оплати акцій приймаються кошти в національній валюті України та майно (будівлі, транспорт, споруди, сировина та інші матеріальні цінності). Кошти перераховуються на розрахунковий рахунок № 3467837 в Ленінградському від. ПІБ м. Києва, МФО 322108.

У разі перевищення рівня передплати зайва передплата відхиляється відповідно до Закону України «Про господарські товариства».

Продаж акцій плановано здійснювати за ціною не нижче від номінальної.

Розмір дивідендів визначається правлінням товариства та затверджується загальними зборами акціонерів.

Акціонери мають право:

—брати участь у загальних зборах акціонерів особисто або через представника;

—обирати та бути обраним до органів управління та контролю;

—брати участь у розподілі прибутку АТ та одержувати дивіденди;

—одержувати інформацію про діяльність АТ;

—у першочерговому порядку одержувати послуги та продукцію АТ.

Строк проведення зборів акціонерів — 1 липня 1996 р.

Цей випуск акцій є першим випуском.

Посадові особи:

Васюк Григорій Іванович — генеральний директор.

Зелена Любов Дмитрівна — директор з економічних, фінансових та бухгалтерських питань.

Фактори ризику:

—різні непослідовні зміни законодавства;

—погіршення загальної економічної ситуації в державі;

—прогресивні темпи інфляції.

Строк реалізації акцій з 20 червня 1996 р. по 30 липня 1996 р.

Місце виплати дивідендів: 252062, м. Київ, проспект Перемоги, 100/1.

Реалізацію акцій здійснює АТ «Політ XXI століття» за адресою: м. Київ, проспект Перемоги, 100/1.

Арбитражный суд Севастополя (335000, Севастополь, пл. Восставших, 6) возбудил дело № 124/4 о признании банкротом общества с ограниченной ответственностью производственно-коммерческой фирмы «Рак» (335000, Севастополь, ул. Б. Михайлова, 25, кв. 114, р/с 4467651 в АБ «Таврика»). Претензии принимаются в течение месяца со дня опубликования объявления.

Арбітражний суд Дніпропетровської області (320004, Дніпропетровськ, пр. Кірова, 1) порушив справи про банкрутства:

1. Малого приватного підприємства «Спік—Агро» (Дніпропетровська обл., Криворізький р-н, с. Златоустівка, вул. Набережна, 93; код ЗКПО 04872228, р/р № 644806 у Криворізькій філії комерційного банку «Приватбанк», МФО 305750); справа № Б-4/113 від 10.04.96 р.

2. Приватного підприємства «Оверсис-Коннекшонс» (Кривий Ріг, вул. Кобилянського, 219; код ЗКПО 000040431, р/р 3468163 в центральному відділенні АКБ «Укрсоцбанк», МФО 305619), справа №19-3-Б від 24.04.96 р.

Претензії приймають протягом місяця зі дня опублікування оголошення.

А добре жити — ще краще

Як добре оцінили своє матеріальне становище лише 2 відсотки опитаних, як середнє — 31, 66 — як погане, з них 24 відсотки — як дуже погане. Матеріальне становище обумовлене здебільшого рівнем щомісячного прибутку. Переважна більшість опитаних критично оцінила свій щомісячний прибуток: 52 відсоткам вдається зводити кінці з кінцями, а 37 грошей зовсім не вистачає, отож вони постійно відмовляють собі у найнеобхіднішому.

Динаміка. Матеріальне становище більшості респондентів (70 відсотків) за останній рік погіршилося. У кожного п'ятого воно не змінилося, покращилося лише у 8 відсотків щасливчиків. На жаль, це погіршення супроводжується зниженням надії на поліпшення в майбутньому. Отож, 42 відсотки опитаних вважають, що за рік матеріальне становище буде ще гірше. На краще сподіваються лише 15 відсотків, для 19 все залишиться без змін.

Жінки оцінюють ці зміни критичніше, ніж чоловіки. Трохи кращі справи у респондентів з високим соціальним та професійним статусом (наприклад, керівників підприємств та підрозділів). Майже не впливають на зміни в матеріальному становищі рівень освіти, наявність дітей, тип і форма власності підприємства (установи), на якому працює респондент. Щоправда, працівники приватних підприємств усе ж дещо оптимістичніші.

Щодо загальної оцінки стану економіки України, то 28 відсотків опитаних вважають, що наступні 12 місяців будуть гірші, ніж теперішні. Оцінюючи наступні п'ять років, респонденти поділилися майже порівну: 24 відсотки сподіваються на краще і стільки ж — на гірше. 35 відсоткам важко дати відповідь.

(За результатами опитування служби «СОЦІС-Геллап»)

Хустина для капустини

Сьогодні ми відзначаємо невелике святце — третє віднайдення голови Івана Предтечі. В народі цей день називали Іваном Головатим і висаджували в грунт капусту, справедливо вважаючи: якщо посадити капусту на Івана Головатого, то виросте велика, як голова. Відповідні були й обряди. У Літинському повіті на Поділлі жінки перший кущ накривали горщиком, а останній пов'язували білою хусткою, кінці якої прикладали камінцями:

—Щоб моя капуста була така велика, як горщик, біла, як хустка, а тверда, як камінь!

Смачного!

Смажене м'ясо з вершками

Відбиті шматочки м'яса посолити, поперчити, змастити гірчицею, обкачати в борошні й підсмажити на сильному вогні. Додати порізані помідори і протушкувати три хвилини, потім залити м'ясо вершками, в яких розчинити рештки борошна і закип'ятити. За 2—3 хвилини страва буде готова. Особливого смаку нададуть їй гриби, покладені в посудину з м'ясом перед тушкуванням.

Запитували — відповідаємо

Указ почив у Бозі. Хай живе Указ!

Прочитали в «ГУ» про допомогу, що належить самотнім непрацюючим громадянам. Але в місцевому відділі соцзахисту повідомили, що ця «кампанія» вже минулася, а втішили тим, що не одні ми з дружиною «не встигли». Таких чимало. Куди нам, невдахам, звертатися?

Олексій БОБКО, пенсіонер.
Київ.

Як повідомили в Міністерстві соціального захисту населення, дія Указу Президента України від 20 жовтня 1995 року «Про адресну грошову допомогу малозабезпеченим громадянам на осінньо-зимовий період 1995—1996 років», справді закінчилася 1 березня цього року. Нагадаємо, що він гарантував допомогу з боку держави самотнім непрацюючим людям. Однак Указ цей циклічний, і можна сподіватися, що з настанням «осінньо-зимового періоду 1996—1997 років» він знову побачить світ.

Щоби не уві сні, а наяву

Хочу бути льотчиком. Розкажіть про Київський інститут цивільної авіації. Вкажіть адресу.

Анатолій КОСТЕНКО.
Максимівка Кременчуцького району Полтавської області.

Хай пан Анатолій знає, що вже півтора року, як такого інституту нема. Натомість є Київський міжнародний університет цивільної авіації. Новий статус дає йому право готувати фахівців по лінії ІКАО — Міжнародної організації цивільної авіації. Отож університет приймає посланців з більш як сорока країн світу, не забуваючи про рідну Україну й, треба думати, славну Полтавщину з її Максимівкою.

Рік заснування вузу — 1933. Нині це 12 тисяч студентів, понад 60 кафедр, близько тисячі викладачів, 65 відсотків з яких професори, доктори, доценти й кандидати. Поміж 12 факультетів (35 спеціальностей): механічний, авіаційно-електронного обладнання, авіаційного обладнання, автоматики та обчислювальної техніки, авіаційної наземної техніки, економіки та управління, військової підготовки (для української армії), заочний і факультет роботи з іноземними студентами. На базі авіаційної освіти університет готує і фахівців для народного господарства.

Документи приймають, а згодом і навчають за адресою: Київ, просп. Космонавта Комарова, 1 (т.483-41-05, 484-94-80) на денну форму навчання — з 25 червня по 15 липня, заочну — з 5 червня по 3 липня, факультет військової підготовки — з 10 червня по 1 липня. Вступні випробування: денна форма — з 16 липня, заочна — з 4 липня, військова підготовка — з 3 липня.

Спорт

Лише результати

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. Пропущені матчі 26-го туру. Зірка-Нібас — Динамо. 2:1. 16.000. 0:1 Косовський, 58, 1:1 Борисенко, 63, 2:1 Мартинов, 86. **Кремінь — Волинь. 3:1.** 8000. 1:0 Матвєєв, 22, 2:0 І. Корпонай, 37, 3:0 І. Корпонай, 73, 3:1 Богданов, 80. **Кривбас — Шахтар. 1:0.** 7000. Приходько, 27, з пенальті. **Нива (Вінниця) — Карпати. 0:0.** 5000.

Динамо — 72, Чорноморець — 69, Дніпро — 60, ЦСКАБорисфен — 55, Металург — 49, Зірка-НІБАС — 47, Карпати — 45, Шахтар, Нива Тр, Торпедо, Кремінь — по 42, Прикарпаття — 41, Таврія, Кривбас — по 40, Нива Вц — 37, Волинь — 34, СК Миколаїв — 32, Зоря — 13.

Книжки наступного тижня

Новинки для інтелектуалів

Власне українській філософії серед новинок присвячена лише одна: Юрій Вільчинський. «Олександр Потебня як філософ» (вид-во Львівського університету). Рецензентом цього видання є професор Ретгерського університету (США) Іван Фізер, котрий позаторік видав власне дослідження філософської системи О. Потебні.

Якщо зважити, що дослідження «Історія філософії XIX - початку XX століття» Володимир Романець писав «на засадах культурологічного підходу», то вона також приверне увагу зацікавлених філософією читачів. Тим більше, що її рукопис переміг у видавничім конкурсі «Трансформація гуманітарної освіти в Україні».

У тій самій конкурсній серії «Либідь» видала посібник Олександра Погорілого «Соціологічна думка XX століття», де подибуємо ретельний аналіз поглядів Дюркгейма, Вебера, Питирима Сорокіна, — і аж до новітніх течій: неофункціоналізм, теорія соціальної структуралізації, соціологія національного розвитку.

У серії «Актуальна психологія» київський «Ваклер» спільно з московським «Refl-book» видав студію одного з провідних сучасних психологів Заходу: Роберт А. Джонсон, «Сновидения и фантазии». Автор обіцяє читачам так приступно все пояснити, що вони зможуть активно використовувати свою уяву для додаткового пізнання світу. Така заманлива пропозиція має відповідний попит: на книжковому базарі столиці книжка коштує понад 400 тисяч карбованців.

Іншу книгу цього автора видав другий міжнародний видавничий тандем: Роберт А. Джонсон. «Она. Глубинные аспекты женской психологии» (Х.: «Фоліо»; М.: Ин-т общегуманитар. исслед.).

Повище згадане «Фоліо» також щойно видало двотомовик «Тайна характера». У першій книжці з підзаголовком «Психологічні типи» під однією обкладинкою — два інтелектуальні бестселери: минулого століття — «Геніальність та божевілля» Чезаре Ломброзо та початку нинішнього — «Стать і характер» Отто Вейнінгера. Друга книжка з підзаголовком «Читання характеру за почерком» містить роботу І. Монгенштерна «Психографологія», студію Д. Зуєва-Інсарова «Почерк і особистість» та інформаційний розділ «Графологія та криміналістика».

Кость АНТОНІВ,
МІАУ-культ — спеціально для «ГУ».

Мал. Сергія ФЕДЬКА.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.
Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), В. ЖЕЖЕРА, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДДЯ (заст. головного редактора).

◊ За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
◊ Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
◊ За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44, телефакс — 449-85-62.
◊ Рукописів не повертаємо.
◊ Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Тираж 345041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311102.